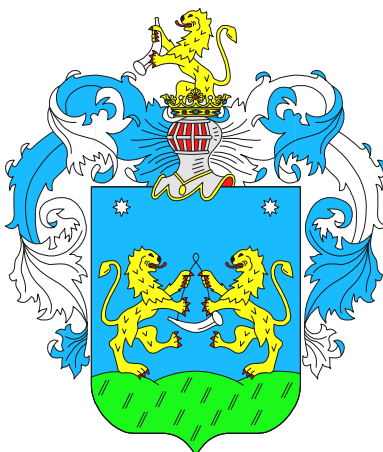

LAJOSMIZSE VÁROS

LOCAL AGENDA 21

Fenntartható Fejlődés Helyi Programjának felülvizsgálata

2015.

Készítette: Lajosmizse Város Önkormányzatának megbízásából
Lajosmizsei Közös Önkormányzati Hivatal
Önkormányzati Irodája

Elfogadta Lajosmizse Város Önkormányzatának Képviselő-testülete 21/2015. (III. 12.) számú határozatával

„A bolygó teljes állat- és növényvilágát kiszorítottuk a versenyből azzal, hogy egyre nagyobb mennyiségű földet és energiát sajátítunk ki.”

„A világ állatai és növényei rendkívül összetett ökoszisztémát alkotnak, és mi, emberek sokkal szorosabban kötődünk és függünk a természettől, mint azt a legtöbben gondolnánk. Ha ez összeomlik, minket is magával ránt.

„A legnagyobb változásnak (...) a vízhez való viszonyulásunkban kellene bekövetkeznie. Nem tekinthetjük többé ingyenesen és korlátlanul hozzáférhető dolognak, amely az égből hull alá, és csak azért tölti fel az óceánokat és folyókat, hogy mi tetszőleges mennyiségben és célokra használhassuk fel. Ha mindezt megértjük, talán sokkal megfontoltabban bánunk vele, és így a jövőben is elegendő mennyiség áll majd a rendelkezésünkre.”

„Kezünkben vannak a megoldások, amelyekkel megállíthatjuk a bolygó földterületeinek teljes pusztulását, és létezik némi politikai akarat is erre vonatkozóan. A nagy kérdés csak az, hogy képesek leszünk-e kitartani az elkövetkező generációkon át, hogy rendbe hozzuk az eddig elkövetett hibákat.”

„A földi élet történetében kizárólag az emberiség rendelkezik azzal a különleges képességgel, hogy újjá tudja építeni saját világát - ugyanakkor el is tudja pusztítani azt.”

/Alok Jha /

„A Földet nem örököltük, hanem unokáinktól kaptuk kölcsön...”

TARTALOMJEGYZÉK

1. Bevezetés	5
2. Társadalmi, gazdasági, szociális helyzet bemutatása a vizsgált időszakban (2012-2014).....	6
2.1 Demográfia.....	7
2.2 Oktatás, nevelés.....	7
2.3 Egészségügy	11
2.4 Szociális helyzet.....	15
2.5 Vállalkozás	17
2.6 Foglalkoztatás, munkaerőpiaci helyzet	18
2.7 Közbiztonság.....	21
2.8 Értékközzés.....	22
2.8.1 Lajosmizsei Települési Értéktár.....	22
2.8.2 Testvérvárosi kapcsolat bővítése	24
2.8.3 Hagyományápolás	24
3. Település és épített környezet állapota a vizsgált időszakban (2013-2014)	25
3.1 Infrastrukturális helyzet.....	25
3.1.1 Ivóvíz-ellátás, vízgazdálkodás, csapadékvíz-gazdálkodás.....	25
3.1.2 Csatornahálózat, szennyvíztisztítás	27
3.1.3 Megújuló energia felhasználása.....	27
3.1.4 Hulladékgazdálkodás.....	28
3.1.5 Közösségi közlekedés	31
3.1.6 Épített környezet.....	31
3.1.7 Optikai hálózat kiépítése.....	31
4. Környezeti elemek állapota a vizsgált időszakban (2013-2014)	32
4.1 Levegő.....	32
4.2 Felszíni és felszín alatti vizek.....	33
4.3 Talaj.....	33
4.4 Zaj.....	33
4.5 Zöldfelületi rendszer	34
5. A vizsgált időszakban történt fejlesztések megvalósítása a településen (2013-2014)	38
5.1 Intézményi működés hatékonyságának növelése (Társadalmi pillér).....	40
5.2 Egészségügyi helyzet fejlesztése (Társadalmi pillér).....	40

5.3	Oktatás, képzés fejlesztése (társadalmi pillér)	41
5.4	Közbiztonság fejlesztése (Társadalmi pillér)	42
5.5	Kulturális élet fellendítése (Társadalmi pillér).....	42
5.6	Közösségi közlekedés fellendítése (Társadalmi pillér)	44
5.7	Települési és épített környezet védelme (Környezeti pillér).....	44
5.8	A lakókörnyezet védelme a káros emisszió kibocsátásoktól (levegő, víz, zaj) (Környezeti pillér)	45
5.9	Infrastrukturális helyzet javítása, fejlesztése (Környezeti pillér).....	46
5.11	Hulladékgazdálkodás (Környezeti pillér).....	47
5.12	Mezőgazdaság fejlesztése (Gazdasági pillér).....	48
5.13	Gazdasági szektor (kereskedelem, szolgáltatás) fejlesztése (Gazdasági pillér)	49
6.	Feladatok az elkövetkezendő időszakban.....	49
6.1	Társadalmi pillér	49
6.2	Környezeti pillér.....	50
6.3	Gazdasági pillér.....	50
7.	Indikátorok vizsgálata.....	54

1. Bevezetés

*„A természet hatalmas, az ember parányi. Ezért aztán az ember léte attól függ, milyen kapcsolatot tud teremteni a természettel, mennyire érti meg, és hogyan használja fel erőit saját hasznára.”
/Szent-Györgyi Albert/*

Lajosmizse Város Önkormányzata a város csatornahálózatának kiépítése és szennyvíztisztító telepének bővítésére elnyert KEOP pályázathoz vállalta, hogy 2013. február 21-ig elkészíti a helyi Fenntarthatósági Tervét, mely hosszú távú fenntarthatósági célokat fogalmaz meg a város környezeti, társadalmi és gazdasági jellemzőinek pozitív irányba történő fejlődése érdekében.

A program elkészült, tartalma kiterjed a helyi környezetügy valamennyi területére, széles spektrumban vizsgálja Lajosmizse jelen állapotát és jövőbeni lehetőségeit. A Local Agenda 21 program elkészítésében a lakosság is közreműködött. Lajosmizse környezetvédelmi, gazdasági és társadalmi helyzetének felméréséhez kérdőívek szolgáltak alapul, mely kitöltött kérdőívek kiértékelésének eredményei rávilágítanak a lakosság által megfogalmazott megoldandó feladatok körére és a lakosság Lajosmizséről kialakult véleményére.

Lajosmizse Város Önkormányzatának Képviselő-testülete 33/2013. (II.20.) önkormányzati határozatával jóváhagyta Lajosmizse Város Local Agenda 21 Fenntartható Fejlődés Helyi Programját (továbbiakban, mint LA 21), - mely letölthető a www.lajosmizse.hu honlapról a Városunk/Városfejlesztés menüpontból.

A programban foglaltak sikeres megvalósítása az érintett helyi társadalmi és gazdasági szereplők részvételével lehetséges. A programban leírtakra vonatkozóan, a tervek megvalósítása érdekében, illetve azok módosítása esetén a lakosság, az intézmények, a civil szféra, - és a gazdálkodó szervezetek véleménye, javaslata fontos szerepet tölt be.

Az elkészített LA 21-et legalább két évente ajánlott felülvizsgálni annak érdekében, hogy a tervben megfogalmazott pontok, intézkedési tervek, feladatok továbbra is biztosítják-e a település jövőjét, élıhetőségét.

Jelen dokumentáció célja a LA 21 felülvizsgálata a benne meghatározott indikátorok és felülvizsgálati tematika szerint.

A felülvizsgálat a fenntarthatósági megbízott koordinálásával készült el, akinek munkáját a monitoring csoport segítette.

A program felülvizsgálatához, aktualizálásához adatokat szolgáltatottak:

Lajosmizse Város Önkormányzata
Lajosmizsei Közös Önkormányzati Hivatal
Lajosmizsei Fekete István Sportiskolai Általános Iskola
Lajosmizse Város Önkormányzatának Egészségügyi, Gyermekejölési és Szociális Intézménye
Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde

2. Társadalmi, gazdasági, szociális helyzet bemutatása a vizsgált időszakban (2012-2014)

A közigazgatás rendszerében jelentős változást eredményezett, hogy 2013. január 1. napjával létrejöttek a járási hivatalok. Vidéken 175 járási, a fővárosban pedig 23 kerületi hivatal alakult meg a fővárosi és megyei kormányhivatalok szervezeti egységeként, hogy a megyeinél alacsonyabb szintű államigazgatási feladatokat ellássák. A hivatalok elsősorban okmányirodai feladatokat, a gyermekvédelmi és gyámügyeket, valamint egyes szociális, környezet-és természetvédelmi igazgatási ügyek intézését vették át a településektől.

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.) 84-86. §-ában foglaltaknak megfelelően Lajosmizse Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a 9/2013. (I.31.) határozatával, valamint Felsőlajos Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a 3/2013. (II.01.) határozatával úgy döntött, hogy Lajosmizse Város Önkormányzata és Felsőlajos Község Önkormányzata Közös Önkormányzati Hivatalt hoz létre Lajosmizse Város Polgármesteri Hivatalának jogutódjaként 2013. március 1. napjával.

Az önkormányzat tervezett összevont 2014. évi bevételi és kiadási előirányzata 1 530 423 eFt (intézményekkel együtt). Összességében a központi költségvetésből származó bevételek növekedtek, a felhalmozási kiadások pedig jelentősen csökkentek.

A 2014. évi költségvetés bevételi oldalán a feladatfinanszírozási rendszer működik, a kiadási oldalon fokozottan figyelni kell a gazdálkodásban érvényesülő új eljárási és elszámolási szabályokra, ezért kiemelkedő fontosságú a takarékos, fegyelmezett gazdálkodás szem előtt tartása és a rendelkezésre álló előirányzatok felhasználására vonatkozó szigorú szabályok maradéktalan betartása.

Az önkormányzat elsődleges feladata továbbra is a kötelezően ellátandó és az önként vállalt feladatok lehetőségekhez képest minél magasabb színvonalú végrehajtása.

Az adósságkonszolidációban részt nem vett települési önkormányzatok fejlesztési támogatásáról szóló 10/2014. (II. 19.) BM rendelet (továbbiakban: BM rendelet) értelmében vissza nem térítendő támogatásban részesülhetnek az adósságkonszolidációban részt nem vett települési önkormányzatok. A BM rendelet értelmében a 10.000 fő feletti lakosságszámú település esetében a támogatás mértéke 200.000.000 forint.

Lajosmizse Város Önkormányzatának Képviselő-testülete 30/2014. (II.27.) határozatával úgy döntött, hogy támogatási igényt nyújt be az alábbi fejlesztési célok megvalósítása érdekében:

- a.) Lajosmizse belterületén út és járda építése, felújítása és karbantartása,
- b.) Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde Szent Lajos úti Tanintézményének felújítása. (erről a pályázatról a későbbiekben részletesen)

2.1 Demográfia

1. táblázat: A lakónépesség alakulása
(Forrás: Vizuál Regiszter adatai alapján)

Év	2011.	2012.	2013.	2014.
Állandó népesség (fő)	11 656	11 423	11 653	11 792

2.2 Oktatás, nevelés

ISKOLAI KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAM

Az iskola környezeti nevelési tevékenységének kiemelt feladatai:

- a tanulóknak a környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel elősegítése; a természetet, az embert, az épített és a társadalmi környezetet tisztelő szokásrendszer megalapozása;
- tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük azokat a környezet megóvásához szükséges képességeket és készségeket, amelyek a természeti és a társadalmi környezet zavartalan működését elősegíthetik;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak a környezet megóvásának szempontjából legfontosabb ismeretekkel:
 - a környezet fogalmával,
 - a földi rendszer egységével,
 - a környezetszennyezés formáival és hatásaival,
 - a környezetvédelem lehetőségeivel,
 - lakóhelyünk természeti értékeivel,
 - lakóhelyünk környezetvédelmi feladataival kapcsolatosan.

A környezeti nevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozás feladata.

Erősségek

- A Felsőajkai Tagintézmény Ökoiskola, így ennek vezetője összefogja, koordinálja az iskola környezetvédelmi, és egészségvédelmi munkáját. Az érdekvédelmi szervezetek, a szülői képviseletek érdekeivel egyeztetve végzik munkájukat
- Az új nevelési és oktatási dokumentumok (Kerettanterv) már jelentőségének és fontosságának megfelelően kezeli a környezeti nevelést
- A helyi tantervben szereplő **Környezetismeret, Biológia-egészségtan, Természetismeret, Földrajz, Kémia** tantárgyak tananyagai, illetve ötödik – nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott ismeretek
- Minden évfolyamon a környezeti nevelés egyik fontos témaköre az osztályfőnöki óráknak. Ezek az órák integráló órák, a tanulók a különböző tanórákon megtanult tananyagot a környezetvédelmi szempontok alapján elevenítik fel, illetve bővítik

- A környezeti nevelési cél és követelmény a közoktatás egymást követő szintjein egymásra épülően, fokozatosan és folyamatosan valósul meg
- Versenyeken való részvétel (Kaán Károly, Herman Ottó, stb., verseny)
- A környezeti nevelés céljait, követelményeit, feladatrendszerét értő, elfogadó, annak szellemében munkálkodó pedagógusok tanítanak
- Felsőfokú környezetvédelmi végzettséggel rendelkező pedagógus dolgozik a tanári karban.
- Szelektív hulladékgyűjtés: papírgyűjtés, vasgyűjtés iskolai méretekben
- Előadások: az egészség nevelés, a távoli tájak, stb. témakörben
- Tanulmányi kirándulások: túrák a természetben, osztálykirándulások, nyári tábor, erdei iskola
- Az egészséges életmódhoz kapcsolódóan az egészséges fogazat érdekében az iskolafogászat működése
- Hagyományok tisztelete

TEVÉKENYSÉGEK

Környezetvédelemmel kapcsolatos tevékenységek

- Környezetvédelmi nap a helyi önkormányzattal együtt
- PontVelem Okos Programban való részvétel (használt telefon, szárazelem gyűjtés)
- Évente két alkalommal hulladékgyűjtés

Környezeti kultúra fejlesztéssel kapcsolatos rendezvények, megemlékezések

- Fekete István-nap (névadónkra emlékezve - január)
- Víz világnapja (március)
- Föld-napja (április)
- Madarak, fák napja (május)
- Környezetvédelmi nap (május)

Természetvédelemmel, környezettel kapcsolatos versenyek, versenyekre való felkészítések

- Teleki Pál földrajzverseny
- Topográfia házi verseny

Sportrendezvények

- Városi futóverseny

Pályázatok

- „Hinnünk kell, hogy tehetségesek vagyunk valamiben”
(TÁMOP-3.4.3-08/2-2009-0008 fenntartás: 2016.10.31.)
- „Pedagógia mesterei”
(TÁMOP- 3.1.5-09/A-2-2010-0072 fenntartás: 2017.08.01.)
- „Pont a tehetségekért”
(TÁMOP-3.4.4/B-11/2-2012-0032 fenntartás: 2019.01.31.)

Tervek

- A felsorolt tevékenységek továbbfolytatása.

- Az intézmény Lajosmizse város központjában helyezkedik el, központi épülete szorosan kapcsolódik a város központi parkjához, ezért szeretnénk közvetlen környezetünk szépítésével, ápolásával kapcsolódni az egységes városképhez. A központi főépület és régi szárny által körbevett parkot szeretnénk működtetők, Lajosmizse Város Önkormányzatának segítségével a közeljövőben rendezni, parkosítani.
- A központi iskola udvarának további rendezése, bővítése, parkosítása.

(**Forrás:** Lajosmizsei Fekete István Sportiskolai Általános Iskola 2015.01.09-én kelt iskolai környezeti nevelési programja)

Polyák Imre Sportsarnok

Néhai Polyák Imre olimpiai bajnok birkózó a gyermekéveit Lajosmizsén töltötte. Birkózó pályafutását az 1921-ben alakult Községi Sportegyesület birkózó szakosztályában kezdte. Lajosmizse Város Önkormányzata 2004. évben Lajosmizse Város Díszpolgára címet adományozott részére.

2014-ben volt ötven éve, hogy a Tokióban megrendezett nyári olimpiai játékokon aranyérmet nyert, e nevezetes évforduló méltó megemlékezése alkalmából a Képviselő-testület 85/2014. (VIII. 14.) határozatával úgy döntött, hogy a Sportsarnokot néhai Polyák Imréről kívánja elnevezni.

A 2010-ben elhunyt sportlegendára rokonai, barátai, tisztelői emlékeztek a 2014. október 23-án megtartott névadó ünnepségen.

Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde

Az önkormányzati rendszer 2013-ban történő megújításának, átalakításának lényeges eleme a társulási rendszer alakítása. A változás célja és lényege a jogalkotó szándéka szerint a rendszer egyszerűsítése, áttekinthetővé, rugalmasabbá, hatékonyabbá tétele. Ennek érdekében felül kellett vizsgálni az Intézményfenntartó Társulások társulási megállapodásait, az addig jogi személyiséggel nem rendelkező társulásokat jogi személyiségűvé kellett átalakítani.

Lajosmizse Város Önkormányzatának Képviselő-testülete 84/2013. (V.23.) határozatában, Felsőlajos Község Önkormányzatának Képviselő-testülete 31/2013. (V.24.) határozatában arról döntött, hogy az Egészségügyi, Gyermekjóléti és Szociális Intézményfenntartó által és a Köznevelési Intézményfenntartói Társulás által ellátott feladatok ellátására létrejött Intézményfenntartó Társulásokat jogutódlással egy jogi személyiségű társulássá alakítja át. 2013. május 31-én létrejött a Lajosmizse és Felsőlajos Köznevelési, Egészségügyi és Szociális Közzolgáltató Társulás, melyről szóló megállapodást a két település polgármestere 2013. június 6-án írta alá.

A 2013-ban történt óvodabővítésnek köszönhetően **nőtt a felvehető maximális gyermeklétszám, 390 főről 465 főre.**

ebből

a.) óvodai férőhelyek száma összesen: 441 fő

- 6050 Lajosmizse, Attila u. 6. 275 fő (ez 200 fő volt)
- 6050 Lajosmizse, Szent L. u. 19. 66 fő

- 6050 Lajosmizse, Rákóczi u. 26. 50 fő
- 6055 Felsőlajos, Óvoda u. 2. 50 fő

b.) bölcsődei férőhely összesen

- 6050 Lajosmizse, Szent L. u. 19. 24 fő

Az óvoda székhelyintézményében és tagintézményeiben 56,5 fő, a bölcsődei intézményegységénél 5,75 fő, a felsőlajosi tagintézményben 7 fő képesített szakember látja el a feladatokat.

Székhely intézmény új épületszárnyal történő bővítése DAOP-4.2.1-11-2012-0002- Lajosmizse, „Meserét” Óvoda fejlesztése, bővítés-korszerűsítés pályázat keretében került sor 210 000 000 Forint összegben. A fejlesztéssel három új csoportszoba, szociális helyiségek, tornaszoba, logopédiai fejlesztő, orvosi szoba építése és belső berendezése valósult meg.

A három csoportszoba megépítésével, 75 fővel emelkedett a székhely intézmény férőhelyeinek száma.

2014. július hónapban a Szent Lajos utcai óvodában megvalósult az óvoda felújítása, amely magában foglalta az épület tetőhéjazatának cseréjét, külső nyílászáróinak cseréjét, hőszigetelését, és az új fűtési rendszer kiépítését.

1. kép(sor): Szent Lajos utcai óvoda felújítása

2014 nyarán a székhely intézmény fűtésrendszerének korszerűsítésével az óvoda fűtése és meleg víz ellátása takarékosná, korszerűvé vált. A beruházás önkormányzati forrásból került megvalósításra.

A LA 21-hez kapcsolódóan a gyermekek továbbra is tudatos környezetvédő és természetszerető magatartásra nevelésben részesülnek.

A valóság felfedezése során pozitív érzelmi viszonya alakul a természethez, az emberi alkotásokhoz, a gyermekek tanulják azok megőrzését, védelmét, az értékek megbecsülését.

A gyermek környezetének felfedezése során, olyan tapasztalatok birtokába jut, melyek alkalmassá teszik életkorának megfelelő, környezettudatos magatartás elsajátításához.

A környezettel való ismerkedés az óvodai élet egészében komplex módon érvényesülő folyamat. Az óvodapedagógusok építenek a gyermekek élményeire, spontán érdeklődésére, kíváncsiságára az ismeretátadás során, élnek a projektmódszer lehetőségeivel.

Olyan hagyományokat építenek be az óvodai életbe, amelyek szebbé, gazdagabbá teszik a gyermekek életét, elmélyítve a gyermekek környezethez, nemzeti kultúrájukhoz való pozitív viszonyát. Segítik a hazaszeretet érzésének kialakítását ünnepek, hagyományok, történelmi események megismerése által. Megismertetik a gyermekeket a településhez kötődő helyi hagyományokkal is.

A környezetvédelem területén további eredményeket ért el az óvoda, miután a székhelyintézmény 2012-ben elnyerte a „Zöld Óvoda” címet, 2013-ban a Rákóczi utcai tagintézmény, a Szent Lajos utcai tagintézmény valamint a Felsőlajosi tagintézmény is birtokolhatják három évig a megtisztelő címet. A „Zöld Óvoda” cím elnyerése kapcsán három éves intervallumban vállalt feladatokat folyamatosan elvégzik az óvodák (fűszernövénykert, komposztáló kialakítása, kisállat gondozás bevezetése a csoportokban, újrahasznosítás, környezeti neveléshez, tapasztalatszerzéshez szükséges eszközök bővítése, továbbképzéseken való részvétel).

2.3 Egészségügy

Az egészségügyi alapellátás továbbra is megoldott és ezen kívül az önkormányzat számos önként vállalt járóbeteg szakellátást biztosít a településen. Az egészségügyi és szociális feladatokat az Egészségügyi, Gyermekjóléti és Szociális Intézmény látja el. Lajosmizsén 6 háziorvos, 2 gyermek háziorvos, 3 fogorvos és 5 védőnő vesz részt az alapellátásban.

Az alábbi táblázatokban az intézményben folyó egészségügyi szolgáltatásokról láthatók adatok:

2. táblázat: Intézményi egészségügyi szolgáltatások forgalmi adatai
(Forrás: EGYSZI adatai alapján)

Egészségügyi szolgáltatás	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Védőnői ellátás	4478	4847	3767	3251	3414	4062	3360	3373	3493	3663	3187	3579	3513	3506
Fogászati szájhygiénié	7868	9448	7838	10438	1744*	1880*	1987*	1992	2450	3237	2454			
Ügyelet	7339	7732	6380	6497	6640	7313	4476	5014	5862	5574	5816	6095	6165	6910
Szemészet	2355	2677	2541	2166	2171	2112	2787	2801	2878	3430	3599	3798	2981	3126
Nőgyógyászat	3036	3185	2450	2515	2674	2478	2475	2419	2469	2363	2494	2305	2480	2343
Reumatológia	479	553	698	505	571	606	1090	1337	1467	1380	1302	1151	1389	1480
Fizioterápia, gyógytorna	10143	13211	13031	12068	6980	10172	7836	6538	8195	7696	7215	6991	7183	6223
Labor	4100	7111	7754	7372	8597	9698	8416	9534	10114	10808	11273	11973	12336	12592
Bőrgyógyászat**									164	1228	1181	1031	1258	1665
Kardiológia*									70	557	545	518	532	480
Pszichiátria**									102	611	652	729	835	690
Összesen	39798	48764	44459	44812	32791	38320	32427	33008	37264	40547	39718	38170	38672	39015

*Csak a szájhygiénié

**2009. november 1-től működő szolgáltatás

3. táblázat: Védőnői szolgálat adatai
(Forrás: EGYSZI adatai alapján)

TERÜLETI VÉDŐNŐ				
	2011	2012	2013	2014
Várandós tanácsadáson megjelentek (fő)	730	827	803	826
Először megjelent várandósok (fő)	126	128	130	146
Élve születések száma (fő)	108	141	119	126
Csecsemő tanácsadáson megjelentek (fő)	1288	1689	1402	1392
12-36 hónaposak tanácsadásán megjelentek (fő)	700	789	609	611
3-6 évesek tanácsadásán megjelentek (fő)	765	941	699	677
családlátogatások száma (alkalom)	3966	3952	3685	3414
Gondozott családok száma (családok)	691	669	653	697
ISKOLAVÉDŐNŐ				
Alapszűrések 2.-4.-6.-8. évfolyamon (fő)	432	401	408	385
Köztelező Védőoltások (fő)	406	310	404	468
Fejttetvesség szűrés (fő)	2664	2487	2868	2985
Egészségnevelés (óra)	647	32	25	22

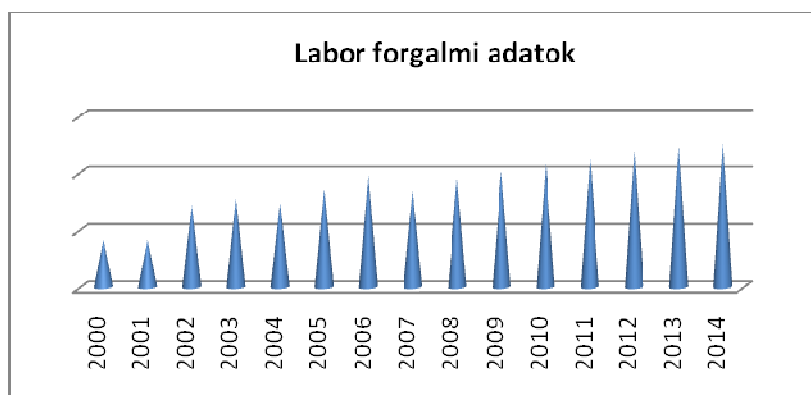
4. táblázat: Egészségházban lévő további szolgáltatások betegforgalmi adatai
(Forrás: EGYSZI adatai alapján)

Rendelés 2014. évi adatai	Betegforgalom (fő)	Fogászati rtg. (db)
Dr. Nulinek Ágnes Fogorvos	2602	235
Dr. Dutkon Alexandra Fogorvos	2028	
Dr. Szabó Izabella Fogorvos	1700	
Dr. Jankahidy Andrea Házi orvos	14378	
Dr. Gócz Irén Házi orvos	10125	
Dr. Svébis János Házi orvos	12700	
Dr. Márton Rozália Házi orvos	10322	
Dr. Rónay Zsolt Házi gyermekorvos	3940	
csecsemőtanácsadás	456	
Dr. Takács Vilmos Házi gyermekorvos	7214	
csecsemőtanácsadás	764	
Ortopédia	1114	
Diabetológia	465	
Urológia	350	
Reflexológus	100	
RÉV (Szenvedélybetegeket Segítő Szolgálat)	230	
Gyógy-masszázs, tangentor, iszappakolás	11600	
Szakmai napok, szűrések	2435	
Prima protetika (gyógyászati segédeszköz kereskedelem)	2400	
Mindösszesen	84923	

A JO Laborra továbbra is nagy szükség van, hiszen nem kell a betegeknek Kecskemétre utazni vérvételre. A labor szakmai felügyeletét a Kecskeméti Megyei Kórház Laboratóriumának szakfőorvosa látja el. A kórházzal a vizsgálatok térítésmentes elvégzésére korábban 2014-ig volt szerződés, ez határozatlan idejű szerződés lett. Vérvétel minden nap 7-től 9:30-ig tart, melyre Táborfalváról és Ladánybenéről is érkeznek betegek.

5. táblázat: Labor forgalmi adatok (Forrás: EGYSZI adatai alapján)

Egészségügyi szolgáltatás	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Labor	4131	4100	7111	7754	7372	8597	9698	8416	9534	10114	10808	11273	11973	12336	12592

1. ábra: JO Labor forgalmi adatok (Forrás: EGYSZI adatai alapján)

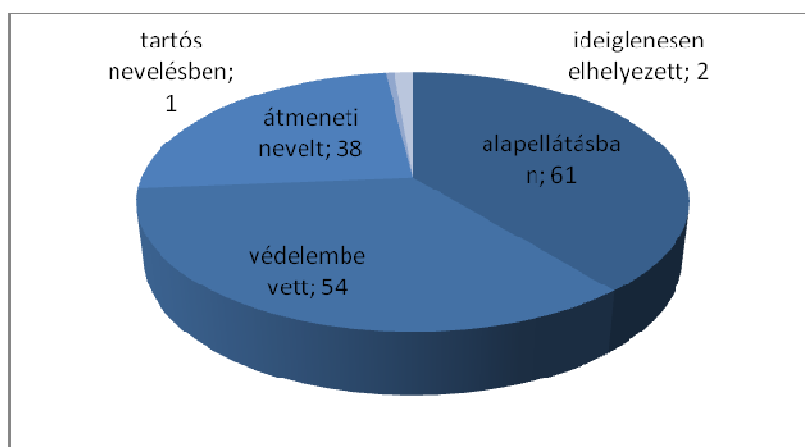
A statisztikai adatok változásai jól szemléltetik a szolgáltatás iránti igény növekedését, hiszen az igénybevevők száma az elmúlt tíz év alatt hetven százalékkal növekedett.

A gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatokat a Lajosmizsei Közfeladat-ellátó Társulás által fenntartott Egészségügyi, Gyermekjóléti és Szociális Intézmény és a Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde látja el.

A gyermekjóléti szolgáltatás működésének tapasztalatai (2014. adatok alapján)

A gondozásban lévő gyerekek száma összesen: 156 fő

- alapellátásban: 61 fő
- védelembe vett: 54 fő
- átmeneti nevelt: 38 fő
- tartós nevelésbe vett: 1 fő
- ideiglenes hatállyal elhelyezett: 2 fő
- utógondozás: 0 fő

2. ábra: Gondozásban lévő gyermekek száma 2014-ben
(Forrás: EGYYSZI Gyermekjóléti Szolgálat adatai alapján)

Régóta ismeretes, hogy a gyermekkor korai szakaszában minden kisgyermekben sajátos érzelmi minták rögzülnek. Egyes gyermekeknél például alacsony önbecsülésre valló viselkedési formák alakulnak ki, míg mások egészséges önértékelésre tesznek szert. Vannak, akik a biztonságérzet hiányával küszködnek, mások pedig teljes biztonságban tudhatják magukat. Sok gyermek nő fel a szeretet és a megbecsülés légkörében, mások viszont sohasem érzik szüleik szeretetét és megbecsülését.

[Gary Chapman](#)

A jövő nemzedékek érdekében elsősorban a családokat kell erősíteni és támogatni, hogy szocializációs alapfeladatuknak minél jobban meg tudjanak felelni. Az anyagi biztonságot a munkavégzés során szerzett jövedelem adja, így a munka világából másfelé orientálódó szülők munkavállalásra való ösztönzése továbbra is kiemelt cél.

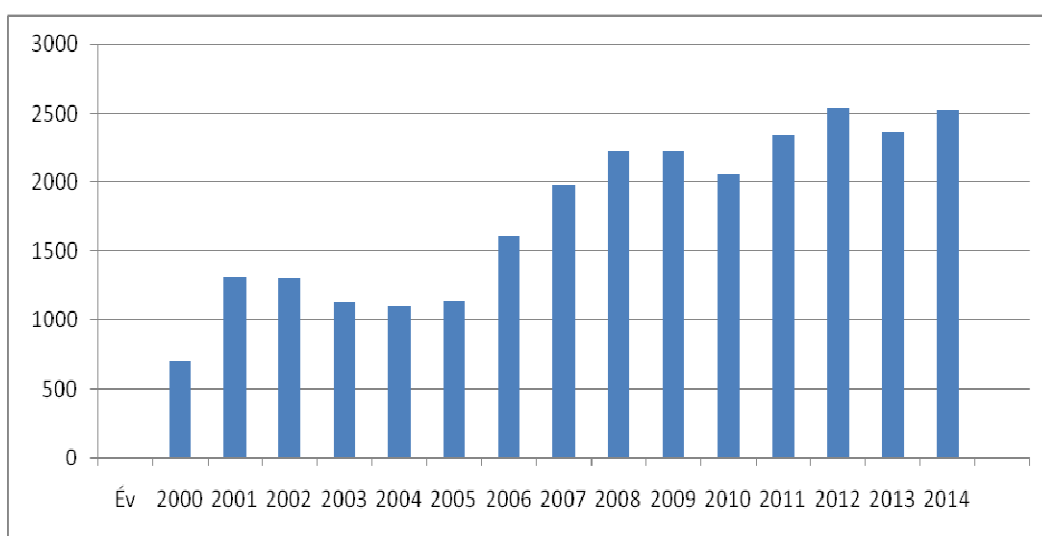
A gyermekvédelmi tevékenység egyik legfontosabb pillére a család szerepének megerősítése. A tudatos gyermekvállalással, a problémák megoldására törekvéssel, a családokkal történő együttgondolkodással a leghatékonyabban szervezhető a gyermekvédelmi tevékenység.

A másik fontos pillére a gyermekvédelmi tevékenységnek a hatékony és gyors jelzőrendszeri együttműködés ezen belül is a preventív tevékenység. A településünkön ez jól működik, ennek további hatékony működtetése rendkívül fontos feladat. Egy jó időben, jó helyen megtett jelzéssel sokat tehetünk a gyermekek védelme érdekében.

A harmadik fontos pillér, a segítség-, és támogatásnyújtás. Ez történhet akár jogi segítségnyújtás formájában, a megfelelő eljárásjogi ismeretek átadásával, vagy akár anyagi formában is.

Kiemelten fontos cél továbbá a civil szervezetekkel való együttműködés és önkéntesek bevonása tevékenységeinkbe.

(Forrás: Az önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatai ellátásának értékelése 2014. májusi testületi előterjesztés)

3. ábra: **Gyermekjóléti Szolgálat** **Ügyfélfordulma**
(Forrás: EGYYSZI Gyermekjóléti Szolgálat)

2.4 Szociális helyzet

Legjellemzőbb problémák melyekkel a Családsegítő Szolgálat naponta szembesül:

- Munkanélküliség, tartós munkanélküliség, a munkalehetőségek, valamint az alkalmi munkák hiánya, az e miatti súlyos anyagi gondok, amelyeknek egyenes következménye az éhezés, tüzelő hiánya, a különböző szolgáltatók felé fennálló tartozások kiemelkedően magas gyakorisága és mértéke, a pénzügyi kölcsönök vissza nem fizetése következtében fenyegető végrehajtási eljárás és kilakoltatás veszélye.
- Eladósodás, teljes ellehetetlenülés.
- Alacsony iskolai végzettség, szakképzettség hiánya.
- Megváltozott munkaképesség, rokkantság ténye és ezzel összefüggésben a rehabilitációs munkahelyek hiánya.
- Az alacsony jövedelem.

- Az időseknél a jobb életfeltételek elérése érdekében az intézményi elhelyezés kérése és ezzel párhuzamosan a férőhelyek számának változatlansága.
- Kialátástalannak vélt helyzetből alkoholizmusba, szenvedélybetegségbe menekülés.
- Családi konfliktusok, családon belüli erőszak.
- A nyomasztó gondok következtében kialakuló egészségügyi problémák, betegségek.
- Életviteli, lelki, mentális problémák.

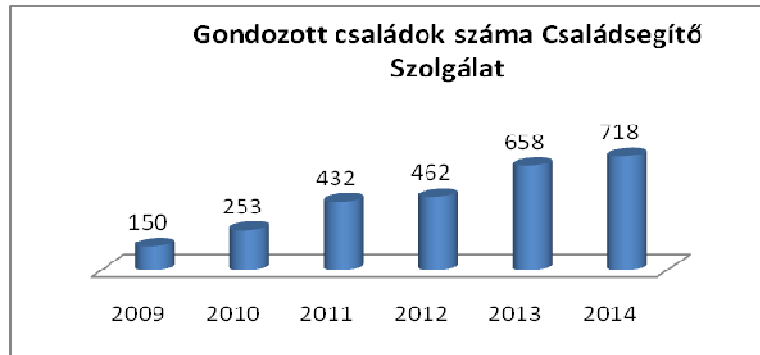
Az alábbi táblázatok a szociális területre vonatkozó adatokat mutatnak be.

6. táblázat: A különböző szociális és gyermekvédelmi ellátási formákban részesülők száma
(Forrás: Lajosmizsei Közös Önkormányzati Hivatal beszámolója a 2013. évben végzett munkájáról)

Ellátási forma	Támogatásban részesítettek száma 2012-ben	2013. év	
		Támogatásban részesítettek száma	A támogatásra fordított összeg (E-Ft, kerekítve)
Rendszeres szociális segély	59	70	21 076
Foglalkoztatást helyettesítő támogatás	308	372	89 623
Átmeneti szociális segély	2542	2114	5 561
Temetési segély	81	60	1 218
Köztemetés	19	7	698
Lakásfenntartási támogatás	286	305	17 034
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény	995	891	10 774
Kiegészítő gyermekvédelmi kedvezmény	1	2	144
Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás	15	25	73
Óvodáztatási támogatás	29	25	510

7. táblázat: Szociális alapszolgáltatások feladatmutatói
(Forrás: EGYSZI adatai)

Szociális alapszolgáltatás	2003. év	2004. év	2005. év	2006. év	2007. év	2008. év	2009. év	2010. év	2011. év	2012. év	2013. év	2014. év
Idősek Klubja fő/nap	22	28	27	26	27	17	21	26	20	14	12	11
Étkeztetés fő/nap	51	53	45	43	44	43	51	58	73	52	53	76
Házi segítségnyújtás fő/hó	20	24	22	19	21	20	24	26	25	21	24	22
Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás fő	-	-	40	40	40	41	44 teljesített 34 finanszírozott	41 teljesített 0 finanszírozott	32 teljesített 0 finanszírozott	28 teljesített 0 finanszírozott	30 teljesített 0 finanszírozott	26 teljesített 0 finanszírozott

4. ábra: Gondozott családok száma
(Forrás: EGYYSZI adatai alapján)

2.5 Vállalkozás

A Lajosmizsén működő vállalkozások továbbra is szerves részét képezik a város életének, fejlődésének, mivel itt teremtenek munkahelyeket, az önkormányzatnak fizetik az iparűzési adót, s nem kis mértékben járulnak hozzá a településen élők fizetőképes keresletének alakulásához. Ezért meghatározóak a település versenyképességének növelésében. 2013. év végi állapot alapján mintegy 1060 bejegyzett vállalkozás van.

Fenti ténytet támasztják alá az alábbi adatok is:

8. táblázat: Adóbevételek részletezése
(Forrás: Lajosmizsei Közös Önkormányzati Hivatal Adóiroda)

Adónemek	2012. tény (E Ft)	2013. tény (E Ft)	2014. tény (E Ft)
Idegenforgalmi adó	6 077	7 158	7 087
Iparűzési adó	354 119	368 457	382 906
Gépjárműadó	128 055	(40 %)* 42 596	(40 %)* 46 836
Pótlék, bírság	6 813	5140	3 998

* 2013. január 1-től a teljes gépjárműadóbevétel 40 %-a illeti az önkormányzatot

► A kereskedelmi igazgatás területén 2013-ban jogszabályváltozásként jelent meg, hogy a dohányboltok engedélyezési eljárása kikerült a jegyzők hatásköréből. Jelenleg 5 dohánybolt kapott a Nemzeti Adó- és Vámhivattól működési engedélyt.

2013. december 31-én 255, 2014. év végén 271 kereskedelmi egység működött a városban.

► Az idegenforgalom alakulása:

2013-ban egy új szálláshely kapott működési engedélyt, így a szálláshely-szolgáltatók száma 10-re növekedett. 2014-ben növekedett az egyéb szálláshely-üzemeltetők száma is.

9. táblázat: Szálláshelyek adatai 2014.

(Forrás: Lajosmizsei Közös Önkormányzati Hivatal)

	Szálláshely-szolgáltatók	Egyéb szálláshely-üzemeltetők
Száma	10	9
Szoba	190	31
Férőhely	420	73

2013. évben az egyéb szálláshelyeken 319 kül- és belföldi vendég szállt meg, ez mintegy 20 %-os növekedés az előző évhez viszonyítva. A vendégek összesen 660 vendégéjszakát töltöttek el, ami jelentős, mintegy 47 %-os növekedés az előző évhez képest. 72 külföldi vendég szállt meg az egyéb szálláshely-üzemeltetőknél a tavalyi év során.

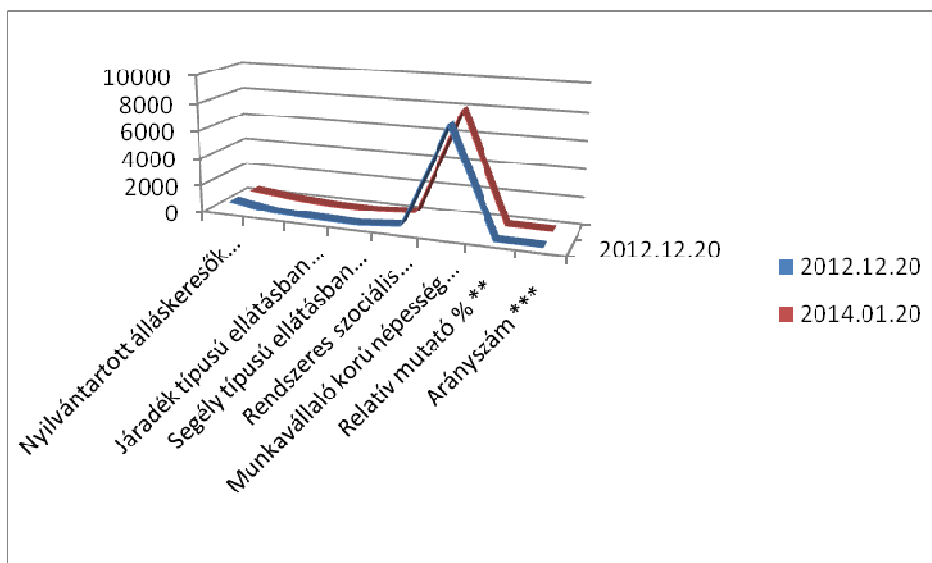
2.6 Foglalkoztatás, munkaerőpiaci helyzet**10. táblázat: Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya Lajosmizsén**(Forrás: www.munka.hu Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat Nemzeti Munkaügyi Hivatal NFSZ Portál)

	2012.12.20-i állapot	2014.01.20-i állapot
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen (fő)	660	556
Éven túl nyilvántartott álláskeresők száma (fő)	175	222
Járadék típusú ellátásban részesülők (fő)	76	35
Segély típusú ellátásban részesülők (fő)	9	6
Rendszeres szociális segélyben részesülők (fő)	301	251
Munkavállaló korú népesség (fő) *	7637	8035
Relatív mutató % **	8,64	6,92
Arányszám ***	1,01	1,10

*Munkav.korú népes. fő – a KSH népszámlálási ill. népességnyelvántartási adatai 2013. 01.01 állapot szerint.(15-64 éves férfiak és 15-64 éves nők száma)

**Relatív mutató – a nyilvántartott álláskeresők a munkavállalási korú népesség %-ában

***Arányszám –a relatív mutatónak az országos relatív mutatóhoz viszonyított aránya

5. ábra: Munkanélküliségi mutatók változása

11. táblázat: Közfoglalkoztatási programok a vizsgált időszakban (2013-2014)

Program megnevezése	Alkalmazott létszám (fő)	Bruttó Bér (hó/fő)	időszak	Támogatás mértéke
Téli közfoglalkoztatás	10 fő 6órás foglalkoztatásban	53.850	2012.12.10. – 2013.02. 28.	Bér + járulékai 80% támogatás 1.275.000 Ft
Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás	39 fő 6órás foglalkoztatásban	56.625	1. szakasz 2013.03.04- 2013.05.31. (13 fő) 2. szakasz 2013.06.03- 2013.08.31 (13 fő) 3. szakasz 2013. 09.03- 2013.11.30 (13 fő)	Bér + járulékai 80% támogatás 5.951.907 Ft
Nyári parlagfű program	3 fő 6órás foglalkoztatásban	56.625	2013.07.01- 2013.09.30.	Bér + járulékai 100% támogatás 578.421 Ft
Nyári diákmunka elősegítése	2 fő 6órás foglalkoztatás	75.500	2013.07.01- 2013.08.31.	Bér + járulékai 100% támogatás 294.000 Ft
Szociális segítők és karbantartók foglalkoztatási program	5 fő 8órás foglalkoztatásban	96.800	2013.09.02- 2013.11.30.	Bér + járulékai 100% támogatás 1.648.020 Ft
Téli átmeneti közfoglalkoztatás képzéssel egybekötött	106 fő 8órás foglalkoztatásban	75.500 96.800	1. szakasz 2013.11.01.- 2014.04.30. (43 fő) 2. szakasz 2013.12.01.- 2014.04.30. (63 fő)	Bér + járulékai 100% támogatás 49.488.889 Ft
Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás	10 fő 6órás foglalkoztatásban	56.625	2013.12.01- 2014.02.28.	Bér +járulékai 70% támogatás 1.349.670 Ft

Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás	51 fő 8órás foglalkoztatásban	77.300 99.100	2014.03.01.-2014.04.30.	Bér + járulékai 100% támogatás 8.998.507 Ft
Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás	48 fő 6órás foglalkoztatásban 4 fő 8órás foglalkoztatásban		2014.05.08.- 2014.09.30.	Bér + járulékai 90% támogatás 15.218.276 Ft
Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás	10 fő 8órás foglalkoztatásban	77.300	2014.06.02.- 2014.07.31.	Bér + járulékai 100% támogatás 1.754.720 Ft
Nyári parlafű program	4 fő 8órás foglalkoztatásban	77.300	2014.07.01.- 2014.09.30.	Bér + járulékai 100% támogatás 1.052.832 Ft
Nyári diákmunka elősegítése	6 fő 6órás foglalkoztatásban	76.125	1. személy 2014.07.14.- 2014.07.31. 2. személy 2014.07.14.- 2014.08.08. 3. személy 2014.07.14.- 2014.08.31. 4., 5. és 6. személy 2014.08.01.- 2014.08.31.	Bér + járulékai 100% támogatás 461.637 Ft
Egészségházban történő foglalkoztatás	1 fő 8órás foglalkoztatása	77.300	2014.07.01.-2014.09.30.	Bér + járulékai 100% támogatás 236.886 Ft
Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás	2 fő 8órás foglalkoztatásban	77.300	2014.08.04.-2014.09.30.	Bér + járulékai 100% támogatás 326.636 Ft
Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás	55 fő 8órás foglalkoztatásban	77.300 99.100	1. szakasz 2014.09.02.-2014.10.31 (10 fő) 2. szakasz 2014.10.01.-2014.10.31. (45 fő)	Bér + járulékai 100% támogatás 5.785.540 Ft
„A nők 40 év szolgálati jogviszonyának megszerzésének elősegítése”	1 fő 8órás foglalkoztatás	101.500	2014.04.30.- 2014.12.31.	Bér + járulékai 100% támogatás 800.835 Ft
Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás	5 fő 8órás foglalkoztatásban	77.300	2014.11.01.-2014.11.30.	Bér + járulékai 100% támogatás 429.906 Ft
Hosszabb időtartamú téli közfoglalkoztatás	55 fő 8órás foglalkoztatásban	77.300 (2015.01.01-től 79.155)	2014.12.01.-2015.02.28.	Bér + járulékai 80% támogatás 11.370.618 Ft
Képzéssel egybekötött téli közfoglalkoztatás	26 fő 8órás foglalkoztatásban	77.300 (2015.01.01-től 79.155)	2014.12.01.-2015.03.31.	Bér + járulékai 100% támogatás 9.124.544 Ft

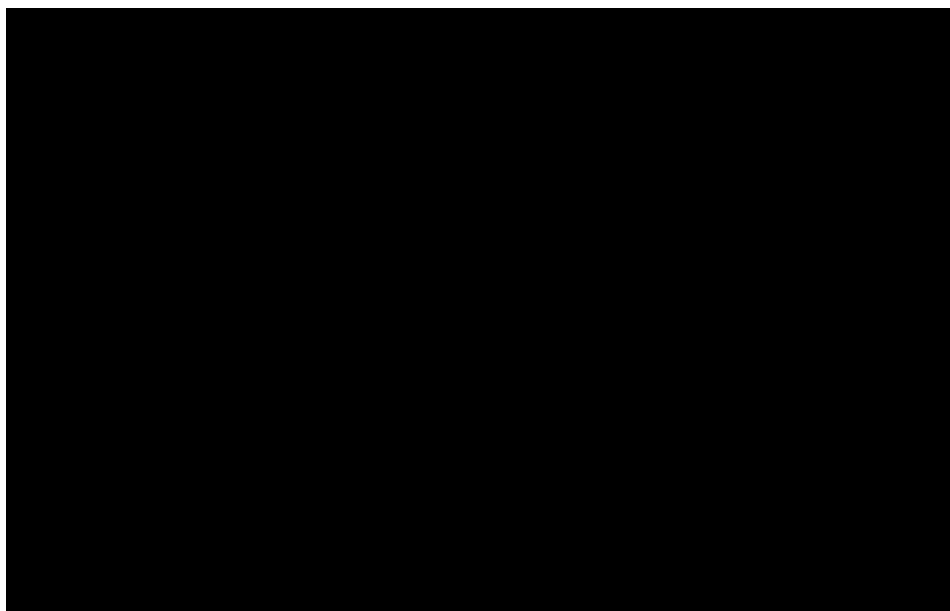
A Lajosmizsei Közös Önkormányzati Hivatal kapcsolódott a „Megváltozott munkaképességű emberek rehabilitációjának és foglalkoztatásának segítése” programhoz, melynek keretében a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal TÁMOP 1.1.1 Projekt Szolgáltató Hely Bács-Kiskun Megyei TÁMOP végponttal kötött TMP-E/20508-2/2014 számú bérköltség-támogatási

szerződésben foglaltaknak megfelelően 2014. július 1-től 2015. június 30-ig a Lajosmizsei Közös Önkormányzati Hivatalnál portás munkakörben foglalkoztat megváltozott munkaképességű munkavállalót. Hasonlóképpen történik 1-1fő megváltozott munkaképességű munkavállaló foglalkoztatása az óvodában és az intézmények gazdasági szervezeténél is.

2.7 Közbiztonság

12. táblázat: A Lajosmizse Rendőrőrs közrendvédelmi mutatói az órs illetékességi területén
(Forrás: Lajosmizse város közrend-és közbiztonsági helyzetéről szóló 2014. évi beszámoló)

	2010. év	2011. év	2012. év	2013. év
Igazoltatott személyek száma (fő)	9564	4836	5371	6017
Elfogások száma	85	82	102	341
Előállítások száma	224	293	307	421
Elrendelt elővezetések száma:	87	89	88	140
- ebből végrehajtott	33	33	28	60
Ittas vezetés (bűnügy)	22	23	29	43
Szabálysértési feljelentések száma:	531	364	171	134
- kiemelt közlekedési	168	87	63	24
- ittas vezetés	126	78 + 37 kkt.	8 + 108 kkt.	51+ 99 kkt.
Helyszíni bírság fő / Ft	1025 / 6 117 000	1030 / 6 588 500	1272 / 15 178 000	1217/ 16.469.000

6. ábra: 2013. évi bűncselekmények megoszlása
(Forrás: Lajosmizse város közrend-és közbiztonsági helyzetéről szóló 2014. évi beszámoló)

Lajosmizse közbiztonságának javítása a térfigyelő rendszer továbbfejlesztésével az önkormányzat régi célkitűzése, már a LA 21-ben is projektként megnevezésre került a közbiztonság fejlesztése témakörében. Pályázat is került benyújtásra, mely nem nyert, ugyanakkor a Belügyminisztérium a

közbiztonság növelését szolgáló önkormányzati fejlesztések támogatásáról szóló 28/2014. (IV.1.) BM rendeletben meghatározottak céljából Lajosmizse Város Önkormányzata részére 4.675.001 Ft, egyszeri jellegű, vissza nem térítendő támogatást nyújtott, melyről a támogatási szerződés 2014. december 18-án aláírásra került. A rendőrséggel egyeztetve és szorosan együttműködve a támogatásból az alábbi helyszíneken térfigyelő kamerarendszer lesz telepítve:

- Lajosmizse, Dózsa Gy. út 219.
- Lajosmizse, Ceglédi út és az Elkerülő út kereszteződésében lévő körforgalom
- Lajosmizse, Rákóczi utca és Kálvin utca kereszteződése
- Lajosmizse, Szent Vendel u. 62.

A támogatás felhasználásának végső határideje 2015. december 31.

Évek óta a hivatali beszámolóokban megjegyzésre került, hogy a településtisztasági morál megkövetelné, hogy - a közterületek rendjének és tisztaságának védelme, valamint annak rendjét megbontó jogsértések hatékonyabb megelőzése, megakadályozása, szankcionálása, az önkormányzati vagyon védelme érdekében - állományba kerüljön egy közterület felügyelő.

2013. augusztus 29-én képviselői indítványra elkészült a Képviselő-testület részére a közterület felügyelet felállításának tárgyi, anyagi, személyi feltételeiről szóló szakmai anyag. Annak elfogadását, valamint az önkormányzat 2014. évi költségvetésében való megtervezését követően **2014. április 1-jétől a Lajosmizsei Közös Önkormányzati Hivatal állományában 1 fő közterület felügyelő megkezdhetette a munkát.** A közfoglalkoztatási program keretében gyalogos- és lovas településőrök is figyelemmel kísérik Lajosmizse közbiztonságát.

2.8 Értékközzetés

2.8.1 Lajosmizsei Települési Értéktár

A Lajosmizsei Települési Értéktár, a Lajosmizse területén fellelhető nemzeti értékek adatait tartalmazó gyűjtemény.

A nemzeti érték fogalmát a magyar nemzeti értékekről és hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. törvény határozza meg. A Magyar Értéktárról a <http://elelmiszerlanc.kormany.hu/magyar-ertektar> oldalon lehet bővebben tájékozódni.

A Lajosmizse közigazgatási területén fellelhető nemzeti érték felvételét a települési értéktárba bárki írásban kezdeményezheti, a polgármesterhez címzett javaslatában.

A polgármester a hozzá benyújtott javaslatokat átadja a megalakított **Lajosmizsei Települési Értéktár Bizottságnak**, amely a javaslatot megvizsgálja, hogy megalapozott-e és megfelel-e a jogszabályokban foglalt feltételeknek, és dönt a Települési Értéktárba történő felvételről vagy a felvétel elutasításáról, majd döntéséről a javaslattevőt írásban értesíti.

A települési értéktáraknak a megyei értéktárba történő megküldésekor a bizottság javaslatot tesz arra, hogy mely nemzeti értékek felvételét javasolja a megyei értéktárba.

A Települési Értéktárba felvett nemzeti értékek bekerülhetnek a Megyei Értéktárba, onnan pedig a Magyar Értéktárba, majd a következő lépcsőfokként a Hungarikumok gyűjteményébe.

Települési Értéktárba felvett értékek:

- Cserényi István fajtamézei
- Hortig Rezső és Bertók Zsuzsanna tehén-, és kecsketejből készült termékei
- Kiss Cukrászda – Kiss Zoltán cukrászati termékei
- Ortan Patrik – szíjgyártó és nyeregkészítő alkotói munkássága
- Rimóczi László –Grillázs termékei
- Skultéti Árpád festőművész alkotói munkássága
- Skultéti Jánosné – hímző és szövő stúdióvezető alkotói munkássága
- Dr. Svébisné Gombkötő Gizella bodzaszörpjei és gyógynövényes termékei
- Kovács László biogazdasága és biotermékei
- Kiss Márta – Régimódi Keksz
- Lajosmizse Római Katolikus Templom
- Lajosmizsei Szamóca
- Őszirózsa Népdalkör és a Rózsa Sándor Citerazenekar
- Pusztatemplom romjai
- Tanyacsárda
- Benke László gasztronómiai munkássága
- Polyák Imre sportolói életműve
- Geréby Kúria Hotel és Lovasudvar
- Gusto Pálinka
- Tóth Rozália festőművésznő alkotói munkássága
- Lajosmizsei Református Templom
- Vinnainé Csurpek Ágnes fazekas munkássága és termékei
- Dr. Csire Géza kerámia magángyűjteménye
- Czigány Péter helytörténeti magángyűjteménye
- „Régi Városháza-Földeáki Csárda”
- Lajosmizsei Helytörténeti Gyűjtemény

A Bizottság valamennyi települési értékkel nyilvánított értéket javasolt a Megyei Értéktárba is felvételre.

A Települési Értéktárhoz kapcsolódóan tájékoztató jelent meg több alkalommal a Hírlapban, valamint Lajosmizse Város Honlapján a www.lajosmizse.hu oldalon, továbbá számos megkereséssel élünk javaslatok elkészítéséhez. A 2014. évi Kecskeméti Hírös Hét fesztiválon az Értéktárba addig felvett értékek bemutatásra kerültek.

A települési értéktárba felvett értékek megmutatják, meghatározzák településünk arculatát, megismerésük, népszerűsítésük, fenntartásuk kiemelten fontos feladat. Jelentős szerepük van az új nemzedék hovatartozásának, magyarságtudatának kialakításában, megerősítésében.

Jövőbeni feladataink között kiemelten fontosnak tartjuk, hogy a felvett értékek mind az iskolás, mind az óvodás korú gyermekek körében megismertetésre kerüljenek.

2.8.2 Testvérvárosi kapcsolat bővítése

Lajosmizse Város Önkormányzata a Szerbia, Észak-Bácskai körzeti Palics településsel és a Románia, Bihar megyei Magyarremete (Remetea) községgel testvérvárosi kapcsolatokat ápol, Paliccsal 2007-ben, Magyarremetével 2008-ban kötött testvérvárosi együttműködési megállapodást. Az együttműködés elsődleges célja a tapasztalatcsere - gazdasági élet területén, a kultúra, oktatás, sport, turisztika és környezetvédelem területén.

Jászberényvel a közös történelmi múlt összeköti településünket. Városunk kialakulásában jelentős szerepe volt a jázságnak. Az 1993. évi várossá avatási ünnepségen Jászberény Város Polgármestere képviselte települését és a jázságot. A közös hagyományok továbbvitele és a kultúra ápolása érdekében már több éve megfogalmazódott a két település között a testvérvárosi megállapodás megkötése.

Jászberény Város Polgármestere, Dr. Szabó Tamás díszvendégi státusz felajánlásával meghívta Lajosmizse várost a III. Jázság Expo & Fesztiválra, mely 2013. szeptember 13-15. között került megrendezésre Jászberényben.

A Fesztivál keretein belül sor került egy szándéknyilatkozat aláírására, melyben a két település kinyilvánította közös szándékát, hogy testvérváros együttműködési megállapodást köt.

Az együttműködési megállapodás ünnepélyes keretek között történő aláírására a XXI. Lajosmizsei Napok keretében került sor, 2014. augusztus 22. napján.

Az Európa a polgárokért program támogatja a különböző országok állampolgárainak és szervezeteinek együttműködését, hogy találkozzanak, közösen cselekedjenek, és együtt alakítsák ki saját elképzelésüket egy nemzeteken túlmutató, de a sokszínűséget tiszteletben tartó európai környezetről. A Tempus Közalapítvány minden évben kiír pályázatot, melyet Lajosmizse Város is megcélzott. Tervek szerint német testvérvárosi kapcsolatok bővítése is szerepel a közeljövőben Buckhen várossal.

2.8.3 Hagyományápolás

A Dr. Széky Endre Pestszentimre Történelmi Társaság 2014. nyarán megkereste az önkormányzatot, hogy a lajosmizsei vasútvonal megnyitásának 125. évfordulója alkalmából – az 5 évvel ezelőtti rendezvényhez hasonlóan – nosztalgiaorientált ünnepségsorozatot terveznek. Hazánk egyetlen, kazánvizsgálóval rendelkező gőzmozdonya 2014. szeptember 28-án tiszteletét tette a nagyjérdemű előtt a vasúti pályaudvaron.

Az adventi időszak népszerű rendezvényei a Művelődési Házban évek óta megszervezésre kerülő széles alkotócsoporthoz magának tudó Jászolkiállítás, a központi parkban tartott gyertyagyújtással egybekötött ünnepi műsorok és adventi vásár, valamint az élő Betlehem.

3. Település és épített környezet állapota a vizsgált időszakban (2013-2014)

3.1 Infrastrukturális helyzet

3.1.1 Ivóvíz-ellátás, vízgazdálkodás, csapadékvíz-gazdálkodás

„Kék-Víz” Ivóvízminőség Javító Program

A „Kék-víz Észak-Bács-Kiskun Megyei Ivóvízminőség-javító Program” elnevezésű, KEOP-1.3.0/09-11-2011-0023 jelű projekt megvalósítására önkormányzati társulás (Társulási Tanács) alakult Lajosmizse és rajta kívül további 29 tagtelepülés lakosságának egészséges ivóvízzel való ellátása érdekében. A projekt megvalósítása érdekében megkötött támogatási szerződés 2012. július 2. napján lépett hatályba, és még ebben az évben kiválasztásra került a projektmenedzser szervezet, valamint a közbeszerzési tanácsadó.

2013-ban kiírásra kerültek a tervezésre-kivitelezésre, valamint a mérnöki tevékenységre vonatkozó közbeszerzési eljárások, ezek eredményeként 2013. december 17-én aláírásra került a projekt megvalósításához szükséges tervek elkészítésére és építési munkák elvégzésére vonatkozó vállalkozási szerződés. Szintén ezen a napon került aláírásra a program megvalósításához szükséges FIDIC mérnöki és műszaki ellenőri tevékenység ellátására vonatkozó megbízási szerződés.

A közbeszerzési ajánlatok – az összességében legkedvezőbb ajánlat értékelési szempontja szerinti legkedvezőbb ajánlatban szereplő ellenszolgáltatás összege – ismeretében a Társulási Tanács felhatalmazta a társulási tanács elnökét, hogy a Nemzeti Környezetvédelmi és Energia Központ Nonprofit Kft. és a Belügyminisztérium felé járjon el a projekthez többletforrás biztosítása céljából. A kérelem szerint az elszámolható költség növekménye – figyelemmel a megtakarításra és a tartalékkeret felhasználásával – 980.584.321 Ft volt.

A módosított támogatási szerződés szerint a projekt megemelt összes elszámolható költsége nettó 10.513.973.047 Ft, ebből támogatás 8.315.230.338 Ft, míg az önerő – mely teljes egészében BM Önerő Alap pályázatból finanszírozható – 2.198.742.709 Ft.

A beruházás Lajosmizsét érintő része nettó **478.700 eFt**, melyből a várost terhelő önerő nettó **95.800 eFt** lenne, de ezt a költséget a BM Önerő Alap biztosítja.

A beruházás végső befejezési határideje 2015. szeptember hónap.

A „Kék-Víz” Észak-Bács-Kiskun Megyei Ivóvízminőség Javító Program (továbbiakban, mint Program) keretében megvalósuló vízmű telepi (0275/5 hrsz.) beruházáshoz a Bácsvíz Zrt. vagyonkezelői hozzájárulását megadta.

Az ingatlant az alábbi fejlesztések érintik:

- belső telepi aszfaltút hálózat bővítése
- 2 db 100 m³-es tisztavíz medence építése
- meglévő gyalogjárda bővítése
- meglévő hidrolóbusz elbontása
- meglévő kezelőépület bővítése
- 75 m³-es vasiszap ülepítő létesítése
- új kút fúrása és kútakna létesítése.

A Program keretében új 500 m³-es víztorony épült az önkormányzat által meghatározott, iskola udvarának a tóhoz közel eső részén. A Lindab lemezből készült víztorony felső víztározó részére képviselői kezdeményezésre felfestésre került Lajosmizse címere.

2014. október 31-én a víztoronyt készítő lajosmizsei székhelyű NOVUS 90 Kft. felállította az új 500 m³-es víztoronyt. Az új víztorony térfogata a kedvező alakja miatt több mint kétszerese a régi 200 m³-s vasbeton víztoronynak. A régi víztorony bontása 2015. második negyedévében várható.

Jelenleg folyamatban van a vízmű Ceglédi úti telephelyén az új napi 2000 m³ vízhozamot biztosító 200 m talpmélységű kút elkészítése.

Az összesen 5411 m hosszú (Telepi út, Klábertelep, Beneszél utca, Csalogány utca, Kálmán I. utca, Kodály Z. utca, Szappanos dűlő, Ladánybenei út, Közösi iskola dűlő) új vízvezeték fektetési munka több mint fele már elkészült és folyamatosan épül tovább. Az új vízvezetésekre a rákötések legkorábban 2015. tavaszán kezdődhetnek meg.

Néhány utcában (Batthyány, Bajcsy-Zs., Deák és Dankó) a régi elavult vízvezeték is ki lett cserélve.

Helyi vízvédelmi rendszer felújítása

Lajosmizse Város Önkormányzata 2011. október 03-án pályázatot nyújtott be Lajosmizse város vízvédelmi rendszerének fejlesztése" címmel az Új Széchenyi Terv Dél-Alföldi Operatív Program keretében meghirdetett, "Helyi és térségi jelentőségű vízvédelmi rendszerek fejlesztése" tárgyú pályázati felhívásra. Lajosmizse Város Önkormányzata a település vízvédelmi rendszerének felújítására 203 824 350 Ft Európai Unió támogatást nyert 90%-os támogatási mérték mellett. A kivitelezési munkálatokra irányuló szerződés 2013. szeptember 1-jén aláírásra került, így 2013. szeptember 4. napján megkezdődött a 226 471 500 Ft elszámolható összköltségű beruházás.

A munkálatok 2014. március 31-én fejeződtek be. A beruházás során a meglévő vízvezető rendszer felújítása és új csapadékvíz elvezető csatorna építése valósult meg 3,138 km hosszúságban, valamint 27.320 m³ térfogatú záportározó került fejlesztésre.

A projekt keretében az Iskola-tó és a Posta-tó kotrása mellett a Kossuth Lajos utca Rákóczi utca és Szent Lajos utca közötti szakaszának csapadékvíz elvezetését szolgáló zárt csővezeték cseréje és a nyílt árkok tisztítása, rendezése történt meg. A Szent Lajos utcán a Kossuth Lajos utcától a piactérig a zárt csapadékcsatorna kiváltása történt meg új víznyelőkkel beépítve. A Posta-tónál megépült az átemelő akna, mely a tóban összegyűlt csapadékvizet az Orgona, a Madách, a Petőfi Sándor és a Görgey utcákban lefektetett nyomóvezetékekkel a Vásártér mellett lévő Alpár-Nyárlőrinc Csatornába vezeti. A Táncsics Mihály utcában új csapadékvíz-elvezető csatorna került kiépítésre. A Prímás utcában a csapadékvíz elvezetésére folyóka elemek és zárt csővezetékek kerültek elhelyezésre. A Prímás utcai kereszteződésben lévő folyóka elemek lefedésre kerültek a biztonságos közlekedés érdekében. Az Arany János utcából a Ceglédi úton keresztül a Kölcsey utcáig áttereszek kerültek beépítésre a csapadékvíz akadálytalan lefolyása érdekében. Az Iskola-tó Városháza, Ságvári utca és Táncsics utcai bevezető pontjainál környezetvédelmi víztisztító műtárgyak elhelyezése történt meg. Jelenleg folyamatban van az üzemletetési engedély megszerzése.

A fejlesztés révén megvalósult a belterületre hullott csapadékvizek rendezett és kártétel nélküli elvezetése, a csapadékvíz csatornák és tározók rendezése, melynek eredményeként a jövőben csökkenő mértékben fog jelentkezni a felszíni csapadékvíz összegyülekezés, Lajosmizse városának környezetbiztonsága és élhetősége nagymértékben javul.

3.1.2 Csatornahálózat, szennyvíztisztítás

Lajosmizse Város Önkormányzata 2 062 273 959.- forint uniós támogatást nyert a „Lajosmizse város Csatornahálózatának kiépítése és szennyvíztisztító telepének bővítése” című pályázatával. Lajosmizse Város Önkormányzata KEOP-1.2.0/2F/09-2010-0077 azonosító számú pályázata keretében kiépítésre kerülő csatornás beruházás 2013. év nyarán elindult. A Támogatási Szerződés alapján a kivitelezési munkálatoknak 2015. május 31-ig be kell fejeződnie, úgy hogy a szennyvíztisztító telepnek egy nyári és egy téli időszakos próbaüzemet le kell folytatnia. Az 52 utcát érintő projekt átadás-átvétele várhatóan 2015. májusban fog megtörténni.

Az ingatlan tulajdonosa a víziközmű-rendszer üzembe helyezésétől számított egy éven belül köteles az ingatlant víziközmű-rendszerbe beköttetni, ha a közműves ivóvízellátás vagy a közműves szennyvízelvezetés és tisztítás biztosításához szükséges víziközmű-rendszer a közterületen az ingatlanról műszakilag elérhető módon kiépült és műszakilag rendelkezésre áll, és az ingatlan használata rendszeres emberi tartózkodáshoz kötődik.

A környezetterhelési díjról szóló 2003. évi LXXXIX. törvény 11. § (1) bekezdése értelmében a talajterhelési díjfizetési kötelezettség azt a kibocsátót terheli, aki a műszakilag rendelkezésre álló közcsatornára nem köt rá és helyi vízgazdálkodási hatósági, illetve vízjogi engedélyezés hatálya alá tartozó szennyvízelhelyezést, ideértve az egyedi zárt szennyvíztározót is, alkalmaz. Amennyiben a közcsatornát év közben helyezik üzembe, a **talajterhelési díjfizetési kötelezettség a szennyvízkibocsátót a közcsatorna üzembe helyezését követő 90. naptól terheli.**

Az új csatornahálózat építésével hat öblözet érintett Lajosmizse területén. **A végleges műszaki átadás-átvétel tervezett időpontja az összes öblözet esetén 2015. év május hónap.** Ezen időponttól számítható a 90 napos határidő számítás a talajterhelési díj vonatkozásában, azaz azon ingatlantulajdonosok, akik 2015. év augusztusáig nem kötnek rá az új csatornahálózatra talajterhelési díjat kötelesek fizetni.

3.1.3 Megújuló energia felhasználása

Folyamatosan pályáz az önkormányzat megújuló energia felhasználást támogató programokban.

2013. július 29-én 16 676 672 Ft támogatást kaptunk a „Lajosmizsei Művelődési Ház és Könyvtár helyi hő, és villamosenergia-igény kielégítése megújuló energiaforrásokkal” című KEOP – 4.10.0/A/12-2013-0427 azonosító számú pályázat megvalósítására. EU önerő Alapból 2 942 943 Ft önerő lett biztosítva. Főbb műszaki paraméterek: 19,2 kW-os napelemes rendszer, 80 db KV-240-60P napelem elhelyezése, 2 db Growatt 10000 UE típusú inverter beszerzésére került sor.

2. **Kép:** napelemek a lajosmizsei Művelődési Ház és Könyvtár tetején

Az Új Széchenyi Terv Környezet és Energia Operatív Program támogatási rendszeréhez benyújtott „Napelemes rendszer telepítése Lajosmizse településen” című KEOP – 4.10.0/14-2014-0266 azonosító számú pályázat, a Lajosmizsei Fekete István Sportiskolai Általános Iskola kollégiumának tetejére napelemek létesítése céllal 43 323 628 Ft támogatásban részesült a 2015. január 26-án érkezett értesítés alapján. A projekt végső befejezési határideje 2015. május 31.

Elbírálás alatt áll a „Lajosmizse Város Önkormányzatának tulajdonában álló Lajosmizse, Rákóczi utca 30. és Attila u. 6. alatti óvodák épületeinek épületenergetikai fejlesztései megújuló energiaforrás hasznosítással kombinálva” című KEOP – 4.10.0/F/14-2014-0221 pályázat.

3.1.4 Hulladékgazdálkodás

A hulladékgazdálkodás terén jelentős változások következtek be: Miután az önkormányzat 2012-ben a települési szilárd hulladék begyűjtésére, elszállítására és ártalmatlanítására irányuló közbeszerzési eljárást folytatott le és 10 évre szóló koncessziós közszolgáltatási szerződést kötött a Saubermacher-Magyarország Kft-vel, hatályba lépett 2013. január 1-jén a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény (Ht.), mely jogszabály a hulladékra, a hulladékgazdálkodásra és a hulladékgazdálkodási közszolgáltatásra vonatkozó szabályokat alapjaiban megváltoztatta.

A Ht. számos új rendelkezése közül egyik legkiemelkedőbb változás a települési szilárd hulladékhoz kapcsolódó hulladékgazdálkodási közszolgáltatási díjat érintette, melyet 2013. január 1-jétől már nem a helyi önkormányzat képviselő-testülete állapítja meg önkormányzati rendeletében. A központilag leszabályozott és érvényesíthető közszolgáltatási díjon nem tudta tovább folytatni közszolgáltatói tevékenységét a közszolgáltató, ezért 2013. június 14-én érkezett levelében felmondta a közszolgáltatási szerződést. Jogszabályban foglalt kötelezettség alapján a felmondástól számított 6 hónapig (2013. december 14-ig) a Saubermacher-Magyarország Kft. látta el a hulladékgazdálkodási közszolgáltatást. 2014. január 01-jétől **közszolgáltató** az a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási engedéllyel rendelkező és a hulladékgazdálkodási

közszolgáltatási tevékenység minősítéséről szóló törvény szerint **minősített nonprofit gazdasági társaság lehet**, amely a települési önkormányzattal kötött hulladékgazdálkodási közszolgáltatási szerződés alapján hulladékgazdálkodási közszolgáltatást lát el.

Fenti feltételeknek megfelelő közszolgáltató kiválasztását kezdte meg az önkormányzat. Tárgyalások folytak az Országos Hulladékgazdálkodási Ügynökséggel, a Kecskeméti Városgazdasági Kft-vel, az Izsák-Kom Térségi Kommunális Szolgáltató Kft.-vel és levelezés folyt a Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatallal és Dr. Illés Zoltán Környezetügyért Felelős Államtitkár Úrral. Először közbeszerzési eljárás megindításáról döntött a képviselő-testület, majd ezen döntését követően találkozott az Izsák-Kom Kft.-hez történő csatlakozás lehetőségével. 2013. október 16-ára az Izsák-Kom Kft. egyeztető megbeszélésre invitálta a térségi önkormányzatok vezetőit. A 2014. évi hulladékkezelési közszolgáltatás zavartalan ellátásának közös érdekében tartott megbeszélésen - (melyen többek között Szentkirály, Ballószög, Kerekegyháza, Ladánybene, Jakabszállás és Felsőlajos is képviselte magát) – a cégben történő tulajdonrész vásárlásának lehetősége lett felkínálva. Lajosmizse Város Önkormányzata döntött a tulajdonosi hányad vásárlásáról, így nem kellett közbeszerzési eljárást lefolytatnia. A tulajdonrész vásárlásáról szóló szerződés 2013. november 28-án aláírásra került.

Az Izsák-Kom Nonprofit Kft. a hulladékgazdálkodási közszolgáltatást 2013. december 16-tól 2015. december 31-ig látja el. A közszolgáltatóval kötött hulladékgazdálkodási szerződés megtalálható a www.lajosmizse.hu honlapon a közérdekű adatok/Közszolgáltatók/Lakossági kommunális hulladék menüpontban.

7. táblázat: Hulladékgazdálkodással kapcsolatos adatok 2014.

(Forrás: Izsák-Kom Nonprofit Kft. adatszolgáltatása alapján)

Szerződéssel rendelkező háztartások száma (db)	2617
Ipari ügyfelek száma (db)	94
Ártalmatlanított kommunális hulladék mennyisége (t)	1932,21
Házhoz menő lomtalanítás során begyűjtött lomok mennyisége (m ³)	32
Házhoz menő szelektív hulladékgyűjtés során begyűjtött hulladék mennyiség (kg/év)	76040
- PET palack	(egyéb kevert csomagolási hulladék)
- Papír	
Gyűjtőszigetről elszállított üveghulladék mennyisége (kg/év)	11220
Elektronikai hulladékgyűjtés során begyűjtött hulladékmennyiség (kg)	

2013-ban teljesen felszámolásra került a volt Városháza mögötti bekerített terület, ahová korábban zöldhulladékot lehetett elhelyezni. Miután már nemcsak zöld hulladék került oda beszállításra, így született a döntés a megszüntetéséről. Meg kell azonban azt jegyezni, hogy több próbálkozást tett az önkormányzat arra, hogy a zöldhulladék hasznosítása megvalósulhasson, de ez egyelőre egy kitűzött cél. Alternatívát kell arra találni, hogy a zöldhulladék megfelelőképpen hasznosuljon. Elsősorban a komposztálásra kellene nagyobb hangsúlyt fektetni helyi szinten. Ez a lakosság részéről is együttműködést igényel, hiszen ennek a környezetkímélő rendszernek a működtetésében az ő szerepük kiemelkedő. 2014-ben egyeztető megbeszélés folyt a biológiailag lebomló hulladék elkülönített gyűjtésének lehetőségéről, a kerti komposztálás előnyeiről, hogyan választható ki az ideális komposztáló, mi tehető a komposztálóba, milyen problémák merülhetnek fel a komposztálás során és hogy egyáltalán mire használható fel a komposzt. Egyes kimutatások

szerint a lakossági komposztálás által 18,3 % - kal csökkenthető a települési hulladék kezelésével és szállításával kapcsolatos kiadások az első 6 hónapban. Egy komposztáló edény beszerzése nem olyan nagy összeg (egy 600 literes műanyag komposztáló bruttó 13.000 Ft-ért beszerezhető, de saját készítésű megoldásokat is alkalmaznak azok, akik e témában érdekeltek.

Az önkormányzat részéről a helyi védett platánfák nagy mennyiségben keletkező zöld hulladékának elhelyezése merül fel megoldandó feladatként. Egy lombszívó beszerzésre került, de ez nem oldja meg a helyzetet.

Lajosmizse Város Önkormányzata a helyi illegális hulladéklerakók kialakulásának elkerülése érdekében, továbbá a házhoz menő szelektív hulladékgyűjtési rendszer népszerűségét figyelembe véve 2014. május végén felszámolta a szelektív hulladékgyűjtő szigeteket. Az üveghulladék gyűjtéséhez 3 helyen megmaradtak a gyűjtőedények:

- Spar üzlet
- Központi óvoda
- Béke lakótelep melletti közterületi gyűjtőpontokon.

2013-ban is megrendezésre került a Föld Napi **szemétszedési akció** a Magyar Közút Nonprofit Zrt. szervezésében. A **TeSzedd! – Önkéntesen a tiszta Magyarországért akció** ma **hazánk legnagyobb önkéntes mozgalma**. 2014-ben már negyedik alkalommal valósult meg. A szemétygyűjtési akció keretében szerte az országban „tavaszi nagytakarítanak” a TeSzedd! önkéntesei. A szervezők (Vidékfejlesztési Minisztérium, Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium, Emberi Erőforrások Minisztériuma, MTVA, OHÜ Országos Hulladékgazdálkodási Ügynökség, Magyar Posta) azért szervezi meg ezt a mozgalmat minden évben, hogy közösen megtisztítsuk szűkebb-tágabb környezetünket. Szeretnék, ha minél több ember kifejezésre is juttatná a benne rejlő igényt a tisztaságra és felhagyna a szemeteléssel. Hiszen ha a kukába kerül a szemét, akkor nincs mit összeszedni. Emellett az is a cél, hogy minél többen ráérezzenek az önkéntesség ízére...A TeSzedd! nemzetközi porondon is bemutatkozott a tavalyi évben, hiszen Magyarország csatlakozott a „Let’s Clean Up Europe!” elnevezésű összeurópai kezdeményezéshez, amit az Európai Bizottság EWWR LIFE+ programja keretében szerveztek meg. 2014. május 10-én a kontinens 28 országának polgárai töltötték a napjukat szemétszedéssel.

Az akciónap fő célja volt: a környezet védelmét, lakóhelyünk tisztaságát szolgáló, tényleges cselekvésre mozgósítani és aktivizálni a lakosságot, megmutatva azt, hogy **környezetünk érték, ha nem csúfítja, nem károsítja a szemét.**

Lajosmizse város önkéntesei, élükön a Lajosmizsei Polgárőr Egyesülettel és az önkormányzati hivatal dolgozóival, is kivették részüket a munkából. Eddig több illegális lerakót számoltak fel a korábbi programok alkalmával az alsólajosi erdőben, vagy a Ceglédi út megyehatárig és az Elkerülő út szakaszain. 2014-ben a Posta-tó és környezete került megtisztításra az oda nem illő nagy mennyiségű hulladéktól.

Pozitív irányban történő változás a **szelektív hulladékgyűjtéssel kapcsolatban a** közszolgáltató által tett intézkedés, miszerint a "sárga zsákok" havi egyszeri összegyűjtése 2014. májustól kéthetenkénti gyakorisággal történik.

2014-ben két alkalommal is szervezett az önkormányzat elektronikai hulladékgyűjtést a tűzoltóság udvarán.

3.1.5 Közösségi közlekedés

A Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt. az elővárosi vasútvonalak megállóhelyein KÖZOP pályázat keretében gépjárműparkolók létesítését tervezi, melyhez korábban már előzetes tulajdonosi hozzájárulást és üzemeltetői nyilatkozatot kért az érintett Önkormányzatoktól.

Lajosmizse vonatkozásában a díjmentesen igénybe vehető, szilárdburkolattal és térvilágítással ellátott 39 db parkoló a 1766/4 hrsz-ú a Baross téren (az „Állomáspark” helyén), további 42 parkoló és 40 db kerékpár elhelyezését biztosító kerékpár tároló a MÁV Zrt. területén létesülne. Lajosmizse Város Önkormányzata előzetesen a 42/2009. (III.18.) határozatában nyilatkozott arról, hogy 10 évig fenntartja és üzemelteti az önkormányzati tulajdonú közterületen megvalósuló parkolót. A parkoló tervezéséhez, kivitelezéséhez és megvalósítás egyéb költségeihez nem kell az önkormányzatnak pénzügyi forrást biztosítania. A munkálatok elkezdődtek, 2015. tavaszán be is fejeződnek.

3.1.6 Épített környezet

Az épített környezet, mint fogalom a környezet tudatos építési munka eredményeként létrehozott, illetve elhatárolt épített (mesterséges) része, amely elsődlegesen az egyéni és a közösségi lét feltételeinek megteremtését szolgálja.

A monitoring csoport novemberi ülésén elhangzott, hogy a településen az értékmentésre nagy hangsúlyt kell fektetni. Fontos, hogy a régi épületek, régi polgári házak, boltok ne legyenek lebontva, fenn kell tudni tartani a régi építészet ismertető jegyeit.

Az épített környezet állapotával kapcsolatban felmerülő problémák:

- a középületek fenntartása, közterek kialakítása, fejlesztése pénzügyi források hiánya miatt nehézséget jelent, így az önkormányzat igyekszik minden pályázati lehetőséget megragadni
- egyes önkormányzati tulajdonban lévő épületek állagjavítása elengedhetetlen, mint pl.: tetőszerkezet, szigetelés, külső vakolat, akadálymentesítés.

3.1.7 Optikai hálózat kiépítése

Lajosmizsén nincs nagysebességű optikai internet hozzáférés. Az elektronikus közigazgatás fejlődésével a működéséhez elengedetlenül szüksége van az Önkormányzatnak és intézményeinek a gyors és nagy kapacitású internet hozzáférésre.

Lajosmizse Város Önkormányzata 2013 novemberében döntött az optikai hálózat kiépítésének a megkezdéséről. Első lépésként a Magyar Telekom a postán levő telefonközpontot tette alkalmassá az optikai hálózat település szintű kiszolgálására. A tervezési és engedélyezési eljárások lefolytatása után 2014. november 10-én megkezdődött a hálózat kiépítése az Önkormányzat és Intézményei, illetve a központban lévő emeletes házak között. Ezt követően nyílik lehetőség a további fejlesztésekre, amelyek a helyi vállalkozások és további utcák bevonását jelentik a Magyar Telekomhoz benyújtott megfelelő mennyiségű igények beérkezése esetén.

Az optikai kábel esetében az Önkormányzatnál és az Intézményeknél is 120/50 Mbit lesz az elérhető sávszélességi rendelkezésre állás pedig **99,5 % -os**. Előny lehet továbbá az EGYYSZI-nél az orvosok számára ingyenes internet hozzáférés biztosításának lehetősége.

4. Környezeti elemek állapota a vizsgált időszakban (2013-2014)

4.1 Levegő

Elkészült a hazai levegőminőség 2013. évi értékelése a 6/2011. (I. 14.) VM rendelet által előírt módszerek szerint, továbbá a 4/2011 (I. 14) VM rendelet által meghatározott egészségügyi határértékek alapján. Az értékelés alapját a manuális mérőhálózatban vizsgált három fő komponens (nitrogén- dioxid, kén-dioxid, ülepedő por) szolgáltatta.

A 2013-as évben a manuális mérőhálózatban 90 településen folyt a légszennyezettség vizsgálata, ezen belül nitrogén-dioxid mintavétel 80 településen, kén-dioxid mintavétel 10 településen, ülepedő por mintavétel pedig 22 településen történt.

Az ÉLFO LRK Adatközpont 2014. márciusban készítette el az Országos Meteorológiai Szolgálat 2013. évi összesítő értékelés hazánk levegőminőségéről a manuális mérőhálózat adatai alapján című anyagot, melyből az derül ki, hogy hazánk levegője a légszenyezettségi index (NO₂, SO₂, ŰP) szerinti értékelés alapján jó és kiváló minőségű.

Kiemelkedő légszennyezéssel járó ipari tevékenység továbbra sem található Lajosmizsén. Légszennyező anyagokat kibocsájtó üzemeknek továbbra is évenkénti önbevallást kell végezni, az adatszolgáltatást az Alsó-Tisza-völgyi Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőség ellenőrzi. Tudomásunk szerint a káros légszennyező anyag kibocsátás a településen a levegőtisztaságvédelmi jogszabály által előírt határértéket nem haladja meg.

A nyári félévben esetenként a levegő portartalma túllépheti a határértéket. A parlagon hagyott, illetve nem megfelelően gondozott területeken a gyomnövények pollenjeivel szennyezhetik a levegőt.

Közlekedés hatása a levegőminőségére:

A közlekedésből származó légszennyezés a korábbi évekhez hasonlóan továbbra sem számottevő. A mezőgazdasági járművek mozgása tavasztól őszig jellemző. Tömegközlekedési eszköz a távolsági busz.

További hatások a levegő minőségére:

Problémát okozhat a fűtésből eredő szennyezés. A településen több ingatlan tulajdonos visszaállt a szén és fatüzelés használatára, tekintettel arra, hogy a gáz és villanyáram ára lényegesen megemelkedett, mely légszennyező forrást jelent.

A biológiai eredetű légszennyezők közül legjelentősebb a parlagfű allergizáló hatása, minden évben gondoskodni kell a szervezett és hatékony irtásról.

4.2 Felszíni és felszín alatti vizek

A települések ivóvízellátását biztosító édesvízkészletek világszerte csökkennek és ez a trend előrevezethető; egyrészt a globális klímaváltozás, másrészt a vízkészleteket elszennyező folyamatok, valamint a szigorodó ivóvíz-minőségi előírások ismeretében.

4.3 Talaj

Lajosmizse területén elsősorban a gyenge termőképességű, rossz vízgazdálkodású talajok dominálnak, ezért a talajok talajjavításra szorulnak. Foltokban, szórványosan azonban jó minőségű termőtalajok is találhatóak (pl. Alsólajos környéke).

A talajt az emberi tevékenységek közül a mezőgazdasági tevékenységek (műtrágyázás, állattartás, növényvédőszeresek), az ipari tevékenységek, a szennyvizek és a hulladéklerakások terhelhetik, melyek feltételezhető hatásai az utóbbi időben erősödni látszanak. Többben és egyre nagyobb területen gazdálkodnak, illetve szaporodtak az illegális hulladék-elhelyezések is, melyek ügyében több hatósági eljárás is lefolytatásra került.

4.4 Zaj

A településen található üzemi létesítményekből, illetve közlekedésből eredő zajkibocsátás a határértéket nem haladja meg. A szórakozásból származó zaj meghatározó forrása a vendéglátó egységek működéséből származhat, esetenként panasz előfordulhat.

4.5 Zöldfelületi rendszer

A település központi részén elhelyezkedő Iskola-tó és környezete máig a zöldfelület fejlesztés potenciális területét jelenti.

A DAOP-5.2.1/A-11-2011-0015 azonosító számú, „Lajosmizse város vízvédelmi rendszerének fejlesztése” című pályázat (továbbiakban: belvizes pályázat) keretében a Lajosmizse 708/5 hrsz.-on lévő Iskola-tó fejlesztése megkezdődött 2013. szeptember 01. napján. A pályázat a tó kapcsán kizárólag a kotrási munkálatokat, a bevezetőpontoknál a környezetvédelmi víztisztító műtárgyak beépítését és a kivezető pontnál a zsilip beépítését foglalta magában.

3. **Kép:** Tó kotrási munkálatai

4. **Kép.:** Iskola-tó 2014. november

Az Iskola-tó fejlesztése kapcsán már 2002. évben elkészült az első terv, melyet Nagy Ágnes táj- és kertépítész készített.

2008. évben a Farkas Építésziroda Kft. Nagy Ágnes tervét beintegrálva, a településrendezési szempontokat is szem előtt tartva egységes tervet készített a város központjának kialakítására.

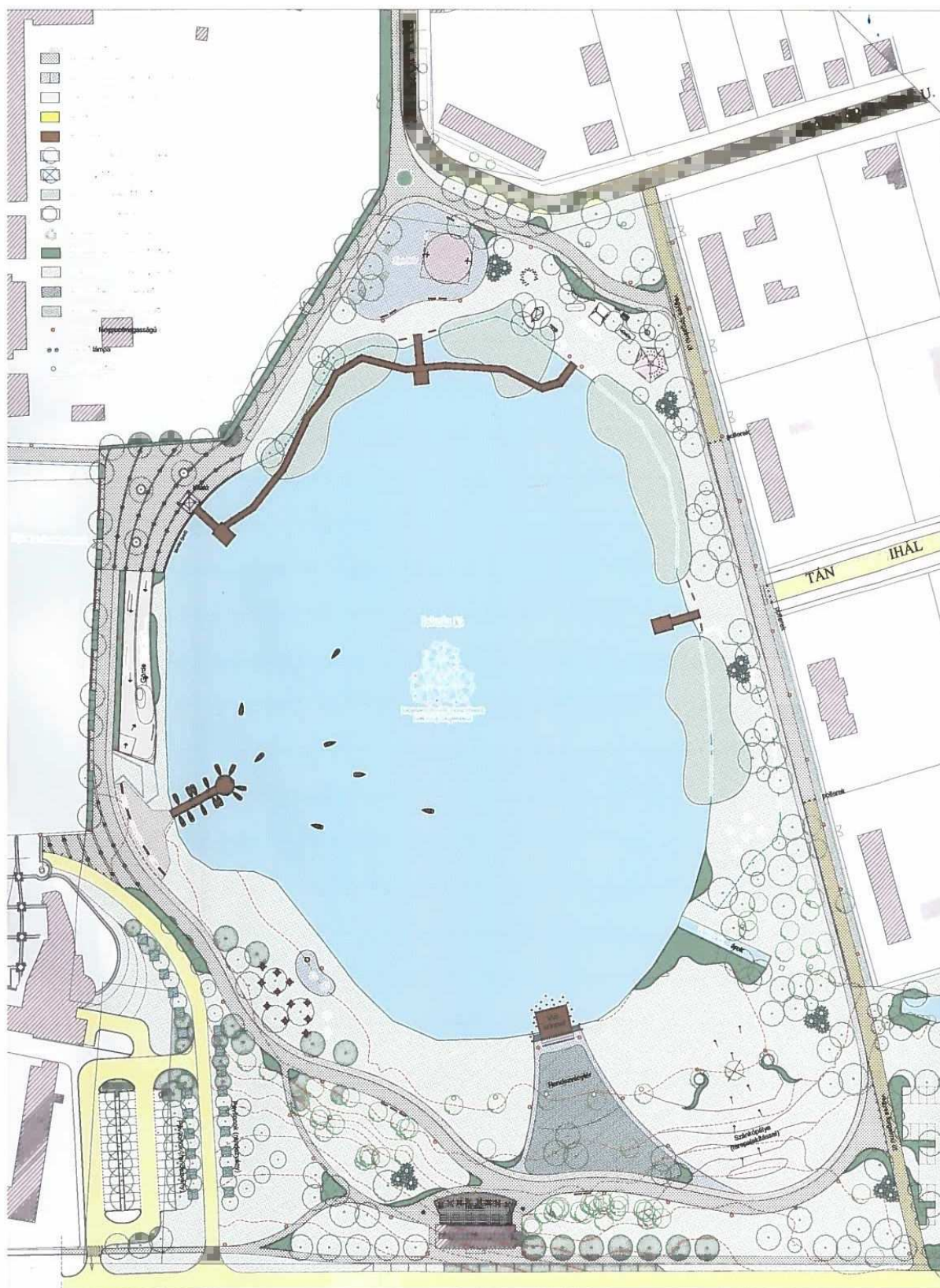
2013. májusában lakossági fórum keretében tájékoztatást kaptak a lakosok a tóval kapcsolatos fejlesztési elképzelésekről, melyeket véleményezhettek és további javaslatokkal élhettek.

A belvizes pályázat keretében elvégzett kotrás után a tó partvonala már nem egyezik meg a 2002-es és 2008-as tervekkel, így szükségszerű lett az Iskola-tó vonatkozásában a 2008-as tervet átdolgozni.

A szerzői jogokat figyelembe véve a Farkas Építésiroda Kft. megkezdte az Iskola-tó eddigi terveinek átdolgozását, az önkormányzati döntés és a határozatban rögzített alábbi elemek beépítésével:

- közvilágítás kialakítása a tó körül,
- szilárd burkolatú gyalog/kerékpárút kialakítása a körüljárhatóság érdekében (nyomvonal meghatározása),
- futópálya kialakítása,
- sportolási lehetőséget biztosító területek kialakítása:
 - ↳ ping-pong asztalok elhelyezése,
 - ↳ szánkózó domb kialakítása,
- tanösvény kialakítása a szikes tó élővilágának bemutatása céljából,
- kilátó építése,
- rendezvényterület kialakítása (infrastruktúra kiépítése)
- kiszolgáló épület létesítése.

A vállalkozási szerződés értelmében a bemutatható színes vázlatterv elkészült, 2014. november 20-i ülésén a Képviselő-testület meghatározta az Iskola-tó további fejlesztésével kapcsolatos irányvonalakat és megtárgyalta a tó vázlattervét.

5. ábra: Iskola-tó vázlatlatterve

A további véleményezések segítik a végleges rendezési terv elkészülését, de addig is a tópart rendezésére külön figyelmet kell fordítani. Elsőrendű feladatként el kell végezni a füvesítést, melyhez kb. 15-20 cm rétegben tápanyagban gazdag termőréteget kell leteríteni és meg kell kezdeni a nádvághást, melyhez engedélyt kell kérni a Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóságtól.

A füvesítés megkezdése előtti humuszos termőréteg beszerzését indokolja az is, hogy a tó kotrása során keletkezett iszap a tavat körülvevő természetes talajrétegződés tetejére került elhelyezésre, mely feltételezhetően kedvezőtlenül befolyásolja a kivitelezésre váró parkosítást.

2014. novemberében vett talajminta a Kecskeméti Főiskola Kertészeti Főiskolai Karának Talaj-és Növényvizsgáló Laboratóriumában bevizsgálásra került, melynek kiértékelése az alábbiakban látható:

- „ - 1-es terület A és B mintája: laza kötöttségű, homok frakcióban gazdag altalaj, pH-ja lúgos, sótartalma közepes, mésztartalma igen magas, humusztartalma alacsony. Foszfor és kálium tápelem-tartalma szintén alacsony, káros nátriumtartalma magas. A vizsgálati eredmények alapján a talaj feltölteni való altalaj, melyen közvetlenül nem javasolt parkosítást végezni.
- 2-es terület A és B mintája: középötött, magas kavicsstartalmú altalaj. A pH itt is lúgos, a sótartalom magas, mésztartalom magas, a humusztartalom igen alacsony. A foszfor és kálium tápelemek koncentrációja közepes, a káros nátriumtartalma igen magas. Itt is igaz a vizsgálati eredmények alapján, hogy a talaj feltölteni való altalaj, melyen közvetlenül nem javasolt parkosítást végezni.

Javaslat: mivel a területen valószínűleg a talajvíz is magasan lehet, mindenképpen célszerű feltöltést végezni, melynek keretében kb. 50-60 cm-rel kell megemelni a terepszintet, amennyiben ezt a szomszédos területek magassága engedi. A feltöltéshez célszerű a térségben könnyen beszerezhető humuszos homoktalajt, lehetőleg annak felső termőrétegét használni. Az elterített homoktalajba sekélyen (15-20 cm) szerves anyagot, trágyát vagy tőzeget érdemes keverni, ezzel nagymértékben javítható a sekély termőréteg termőképessége. Amíg nem emelkedik jelentős mértékben a talajvízszint a feljavított területen, addig a telepített, parkosított növények biztonságban vannak. Időszakos (nyári) öntözési lehetőségekről érdemes gondoskodni.”

(Forrás: Kecskeméti Főiskola Kertészeti Főiskolai Kar Talaj-és Növényvizsgáló Laboratórium 2014. decemberben készített 1732/2014-es sorszámú vizsgálati jegyzőkönyve alapján)

A monitoring csoport 2014. november 21-én tartott konzultációján javaslatként került fel az Iskola-tóval kapcsolatos megvalósítandó célok témakörében, hogy a tóval kapcsolatos funkcionális kialakítások kompatibilisek legyenek a Farkas Építészroda Kft. által készített tervezői programleírással. A szakhatósági egyeztetések ebben a témában kiemelten fontos szerepet játszanak.

A fasorok és a zöldsávok feladata a zöldfelületi rendszerek elemeinek összekapcsolása, zöldfolyosó létrehozása. Kondicionáló és vizuális-esztétikai értékük magas. A település területét átszövő, vonalas jellegű zöldfelületek kapcsoló szerepe jelentős a település egyes zöldfelületi elemei, valamint a település belső és külső területei között. Jelentős területet fednek le a városban az utak menti zöld sávok, fasorok, melynek történelmi hagyománya van.

Mindezt bizonyítja az is, hogy ha Lajosmizse főútfára gondolunk, sokunknak először az utcaképet meghatározó, közel 90 éves helyi jelentőségű védett platánfák jutnak az eszébe.

Elmondható szinte valamennyi fáról, hogy az ágaik a Démász légvezetékek fölé fejlődtek ki, hatalmas lombtömeggel vagy az épületek eresze fölé hajlanak. Az önkormányzat tisztában van vele, hogy ez adott helyzetben baleset-és életveszélyes is lehet.

Ezért Lajosmizse Város Önkormányzatának Képviselő-testülete 163/2014. (XII. 12.) önkormányzati határozatában arról döntött, hogy a helyi jelentőségű védett platánfák kezelését el kell végezni. Szakmai jártassággal rendelkező cégektől árajánlatok kerültek bekérésre és Lajosmizse Város Önkormányzatának Képviselő-testülete elfogadta a BÉKÁCÉ Hungária Kft. által tett legkedvezőbb ajánlatot 7.200.000.- Ft + Áfa összegben. A komoly szakmai felkészültségű vállalkozás az 5-ös főút Lajosmizse belterületének 67+280 km szelvénye, és 69+450 km szelvénye között elhelyezkedő, annak mentén található 139 darab platánfa, valamint a 22/2 hrsz-ú ingatlan, (Központi Park) területén található 42 darab platánfa teljes körű gondozását el fogja végezni, az esetleges betegségek és hibák kiküszöbölését, gallyazását, elhalt vagy beteg farészek eltávolítását, - szükség esetén a beteg fák kivágását-, épületek fölé nyúló ágak eltávolítását, valamint a fák gyalogos és kerékpárosok biztonságos közlekedését lehetővé tevő formára történő visszametszését, valamint a közlekedési jelzőtáblák láthatósága érdekében szükséges metszését, továbbá a vágástéri hulladék eltakarítását. Vállalkozó vállalja, hogy a kezelt fákról digitális nyilvántartást készít, mely program a fákat sorszámmal és GPS koordinátákkal látja el, mely megkönnyíti a fák beazonosítását, illetve azok jövőbeni gondozását, ápolását. Fentiek alapján tehát nemcsak a biztonsági szempontoknak megfelelő koronakönnyítés történik, hanem esztétikailag is megszépülnek a fák.

A munkálatok összehangolt szervezést igényelnek, melynek köszönhetően a vegetációs idő indulásával a fák megújulnak. A vállalkozási szerződés 2015. 01. 14-én aláírásra került.

A Magyar Közút Nonprofit Zrt. megadta a közútkezelői hozzájárulását. A munkálatok 2015. február 16-án elkezdődtek a munkakezdési engedélyek birtokában.

5. A vizsgált időszakban történt fejlesztések megvalósítása a településen (2013-2014)

Kimutatás önkormányzati pályázatokról

ezer Ft

Pályázat címe/száma	Projekt összes költsége	Támogatás	Saját forrás	Önkormányzat 2014. évben várható		Projekt zárás
				bevétele	kiadása	
Lajosmizse Város csatornahálózatának kiépítése és szennyvíztisztító telepének bővítése KEOP-1.2.0/2F/09-2010-0077	2 224 228	1 890 593	333 634 (301 087) (32 547)		32.547	2015.05.31.
Meserét Óvoda fejlesztése, bővítés-korszerűsítés DAOP-4.2.1-11-2012-0002	210 000	199 500	10 500	17 538	18 461	2014.01.31.
Lajosmizse Város Vízvédelmi rendszerének fejlesztése DAOP-5.2.1/A-11-2011-0015	226 471 234 244	203 824	22 647 30 419	101 092	111 201	2014.06.30.

Innováció a Meserét Óvodában TÁMOP 3.1.11-12/2.	37 607	37 607	0	Bírálat alatt		
Lajosmizse Város Önkormányzata tulajdonában álló, Lajosmizse, Rákóczi u. 30. és Attila u. 6. sz. alatti ingatlanok épületenergetikai fejlesztése megújuló energiaforrás hasznosításával KEOP-4.10.0/F/14-2014-0221	113 000	113 000	0	Bírálat alatt		
A Lajosmizsei Egészségház épületenergetikai fejlesztése KEOP-2012-5.5.0/B/12-2013-0380	58 349	49 597	8 752	Bírálat alatt		
Lajosmizsei Művelődési Ház és Könyvtár helyi hő és villamosenergia-igény kielégítése megújuló energiaforrásokkal KEOP-4.10.0/A/12-2013-0427	19 620	16 677	2 943	16 677	19 620	2014.10.01.
Fejlesztési támogatás 8/2013. (III.29.) BM rendelet (óvoda-kazán és nyílászáró csere, szigetelés)	36 513	30 000	6 513	nem nyert		
Tiszta Forrás – Szarvas Kút	7 500	5 000	2 500	nem nyert		

Kimutatás intézményi pályázatokról

ezer Ft

Intézmény neve	Project száma, címe	Elnyert támogatás	Projekt megvalósítás kezdete és befejezése	Projekt fenntartás kezdete és befejezése	2014. évben várható	
					bevétel	kiadás
Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde	TÁMOP-3.1.5-09/A-2-2010-0085 „Korszerűbb óvodapedagógia”	7.678	2010.02.01 - 2012.07.31.	2012.08.01- 2017.08.01		40

Művelődési Ház és Könyvtár	TÁMOP-3.2.11/10-1- 2010-0047 „A kulturális nevelés új típusú együtműködési formái Lajosmizsén és mikro-térségében - 2010-2011”	26.275	2010.08.01- 2011.07.31	2011.08.01- 2017.02.28	1.000
----------------------------------	---	--------	---------------------------	---------------------------	-------

Az önkormányzat fejlesztéspolitikai alapelve továbbra is, hogy a beruházások végrehajtása során mindenképpen elsőbbséget élvez a pályázaton nyert beruházások végrehajtása, valamint a korábbi képviselő testületi döntések alapján elkezdett beruházások folytatása, illetve befejezése. Saját erő kiegészítésére, pótlására csak a saját bevétel fordítható, hitel felvételére nincs lehetőség.

A LA 21-ben konkrét települési projektek találhatóak, melyek a fenntartható fejlődés elérésére, a települési sajátosságokat figyelembe véve kerültek kidolgozásra. Meghatározásra került a projekt jellege (társadalmi, gazdasági vagy környezeti), a megvalósítás optimális időrendje, valamint a releváns egyéb projekt tulajdonságokat (a projekt végcélja, kiemelt célcsoport, gyakorlati ütemezés, résztvevő partnerek, a projekt teljes beruházási költsége....). Az egyes intézkedések kijelölésénél forrásként szolgáltak a település pályázati anyagai, a folyamatban lévő, vagy beadásra tervezett pályázatok, továbbá a tervezett programok, koncepciók és stratégiák. Azok közül a vizsgált időszakban megvalósult projektek a következők:

5.1 Intézményi működés hatékonyságának növelése (Társadalmi pillér)

PROJEKT:

<i>Projekt neve</i>	Lajosmizse, „Meserét” Óvoda fejlesztése, bővítés-korszerűsítés
<i>Projekt célja</i>	DAOP-4.2.1/11-2012-0002 pályázaton „Lajosmizse, „Meserét” Óvoda fejlesztése, bővítés-korszerűsítés. A fejlesztéssel három új csoportszobával és azokat kiszolgáló helyiségekkel, egy új tornaszobával, logopédiai helyiséggel, orvosi szobával bővült a székhelyintézmény.
<i>Célcsoport</i>	Lajosmizse óvodásai
<i>Érintett terület</i>	Meserét Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde székhelyintézménye
<i>Partnerek</i>	Lajosmizse Város Önkormányzata kivitelező
<i>Beruházási költség</i>	Európai Unió támogatás 199 500 000 Ft Saját forrás 10 500 000 Ft Összesen 210 000 000 Ft

5.2 Egészségügyi helyzet fejlesztése (Társadalmi pillér)

PROJEKT:

<i>Projekt neve</i>	Intézményi Szakmai Napok- Nyílt Napok, Tanácsadás
<i>Projekt célja</i>	A program keretében különböző egészségügyi szűrővizsgálat került

	megrendezésre, az életmód és az egészségügyi szemlélet formálásával, tanácsadással a legtöbb betegség megelőzhető, figyelem középpontjában a prevenció
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Lajosmizse közigazgatási területe
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Lajosmizse Város Önkormányzata - Körzeti orvosok - Egészségügyi ellátással foglalkozó vállalkozások
<i>Beruházási költség</i>	projektmérettől függően, folyamatosan megrendezésre kerül
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> - saját forrás - pályázati forrás

5.3 Oktatás, képzés fejlesztése (társadalmi pillér)

PROJEKT:

<i>Projekt neve</i>	Környezetvédelmi Nap
<i>Projekt célja</i>	Minden év május 31-én különböző környezetvédelmi programok (rajzpályázat, hulladékból termék-és hulladékszobrászati kiállítás, ismerkedés a kukásautóval, „taposs laposra” verseny, hulladékválogatás) kerülnek megszervezésre a városban, melyeken aktívan részt vesz az óvoda és az általános iskola. Játékos formában hulladékgazdálkodási előadást tart a szolgáltató vagy a hivatal munkatársai és az elmúlt években szelektív hulladék Road Showt is tartott a település. Ennek a környezettudatos életre nevelési programnak a továbbfejlesztése, kiegészítve különböző hulladékgyűjtési akciókkal (pl. száraz-elem, használaton kívüli mobiltelefon, gumiabroncs) a lakosság részére is meghirdetve
<i>Célcsoport</i>	<ul style="list-style-type: none"> - óvoda - iskola - nevelők - tanárok - hulladékkezelési közszolgáltatók - Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Meserét Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde Lajosmizsei Fekete István Sportiskolai Általános Iskola, Lajosmizse közigazgatási területe
<i>Partnerek</i>	Meserét Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde Fekete István Általános Iskola, Kollégium és Sportiskola Lajosmizse Város Önkormányzata
<i>Beruházási költség</i>	projektmérettől függően, folyamatosan megrendezésre kerül
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> - saját forrás - pályázati forrás

5.4 Közbiztonság fejlesztése (Társadalmi pillér)

PROJEKT:

<i>Projekt neve</i>	Térfigyelő rendszer továbbfejlesztése
<i>Projekt célja</i>	a bűncselekmények megelőzése, a közrend és a közbiztonság erősítése érdekében a térfigyelő rendszer továbbfejlesztése, térfigyelő kamerák felszerelése
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Lajosmizse, Dózsa Gy. út 219. - Lajosmizse, Ceglédi út és az Elkerülő út kereszteződésében lévő körforgalom - Lajosmizse, Rákóczi utca és Kálvin utca kereszteződése - Lajosmizse, Szent Vendel u. 62.
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Lajosmizse Város Önkormányzata - Belügyminisztérium - Lajosmizsei Rendőrőrs - polgárőrök - közterület-felügyelő
<i>Beruházási költség</i>	Belügyminisztériumi támogatás 4 675 001 Ft
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> - pályázati forrás - saját forrás

5.5 Kulturális élet fellendítése (Társadalmi pillér)

PROJEKTEK:

<i>Projekt neve</i>	Hagyományörző rendezvények szervezése, támogatása
<i>Projekt célja</i>	Hagyományokat tisztelő programok bevezetése, megszervezése, melyeken keresztül a település múltja is megismerhetővé válik, helytörténeti anyagok gyűjtése, dokumentálása, kiállítása, „Kutakodó múltbúvár” – Lajosmizse Digitális Történelme digitalizálási projekt támogatása, testvérvárosi kapcsolatok erősítése, esetlegesen új kapcsolatok kialakítása – 2014. augusztus Jászberénnyel testvérvárosi együttműködési megállapodás kötése
<i>Célcsoport</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Lakosság - Turisták - Testvérvárosok - Könyvtárhasználók
<i>Érintett terület</i>	Lajosmizse közigazgatási területe
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Lajosmizse Város Önkormányzata - Lajosmizsei Helytörténeti és Kulturális Egyesület - Művelődési Ház és Könyvtár - Testvérvárosok
<i>Beruházási költség</i>	projektmérettől függően, folyamatos
<i>Megvalósítási keret</i>	<ul style="list-style-type: none"> saját forrás pályázati forrás

<i>Projekt neve</i>	Hagyományőrző adventi programok szervezése, támogatása
<i>Projekt célja</i>	Az advent, mint a szent ünnepre hangoló időszak települési szinten is az egymásra figyelésre, apróságokkal történő megajándékozásra ösztönöz. Hagyománnyá vált ebben az időszakban a Jászolkiállítás a Művelődési Házban, az adventi vásár és élő Betlehem a Központi Parkban.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Művelődési Ház Központi Park
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Lajosmizse Város Önkormányzata - Lajosmizsei Helytörténeti és Kulturális Egyesület - Művelődési Ház és Könyvtár - Lajosmizsei Nőegylet
<i>Beruházási költség</i>	folyamatos
<i>Megvalósítási keret</i>	saját forrás pályázati forrás

<i>Projekt neve</i>	Rendszeres szabadtéri nyári programok
<i>Projekt célja</i>	2014-ben XXI. alkalommal került sor a Lajosmizsei Napok megtartására, mely programokat Lajosmizse a jövőben is üdvözíti. 2010-óta megrendezésre kerül a Tanyacsárdában a szamócafesztivál és 2012-óta megszervezésre kerül a tarhonyafesztivál. 2013-ban Lajosmizse Város 20. éves születésnapját a város nagyszabású rendezvénnyel ünnepelte. A sportcsarnokban helyi vállalkozók és helyi mezőgazdasági termelők mutathatták meg magukat, gazdálkodók gép-és állatkiállítását lehetett megtekinteni. 2014-ben újra meg lett szervezve az igényes kiállítás színes programokkal. Hagyományteremtő céllal további nyári szórakoztató programok bevezetése, megszervezése, testvérvárosi kapcsolatok erősítése
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Városközpont, Szabadság tér Művelődési Ház és Könyvtár udvara
<i>Javasolt ütemezés</i>	közép-és hosszútáv- éves rendszerességgel
<i>Partnerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Lajosmizse Város Önkormányzata - Művelődési Ház és Könyvtár - Civil szervezetek (Lajosmizsei Helytörténeti és Kulturális Egyesület - Lajosmizsei Nőegylet, Főnix Dance Sport Gyermekek és Ifjúsági Központ Egyesület) - Testvérvárosok
<i>Beruházási költség</i>	projektmérettől függ
<i>Megvalósítási keret</i>	önkormányzati és intézményi önerő egyéb kulturális pályázati forrás vállalkozói támogatások felajánlások

<i>Projekt neve</i>	Sportrendezvények
<i>Projekt célja</i>	Sporttevékenységek, mozgásos tevékenységek megszerettetése, közösségformálás, egészséges életmódra nevelés 2014-ben Városi Sportnapot tartott a Főnix Dance Sport Gyermekek és Ifjúsági Központ Egyesület. Visszatérő rendezvény a futófesztivál és a teremfoci bajnokság.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Lajosmizse Városi Labdarúgó Sportcentrum Lajosmizsei Fekete István Sportiskolai Általános Iskola Főnix Dance Sport Gyermekek és Ifjúsági Központ Egyesület
<i>Javasolt ütemezés</i>	folyamatosan
<i>Partnerek</i>	Lajosmizse Város Önkormányzata Fekete István Általános Iskola, Kollégium és Sportiskola Sportot támogató civil szervezetek Sport egyesületek
<i>Beruházási költség</i>	projektmérettől függ
<i>Megvalósítási keret</i>	önkormányzati önerő civil szervezetek önerője felajánlások pályázati források

5.6 Közösségi közlekedés fellendítése (Társadalmi pillér)

PROJEKT:

<i>Projekt neve</i>	„P+R” Parkolj és Utazz a MÁV-val!”
<i>Projekt célja</i>	A vasútállomás előtti önkormányzati területen, a korábbi állomás park területén személygépkocsi parkolók és kerékpártárolók kerülnek kiépítésre, valamint áthelyezésre kerül a Rákóczi úti buszmegálló a vasútállomásra, hogy a közösségi közlekedés minél több ember számára könnyen elérhető legyen, a munkálatok megkezdődtek a vizsgált időszakban.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Lajosmizse közigazgatási területe
<i>Partnerek</i>	Lajosmizse Város Önkormányzata MÁV
<i>Beruházási költség</i>	MÁV fejlesztési programja

5.7 Települési és épített környezet védelme (Környezeti pillér)

PROJEKTEK:

<i>Projekt neve</i>	Zöldterületek fenntartása, alakítása, rendezése
<i>Projekt célja</i>	A települési zöldterületek folyamatos gondozása lehetőséget kínál az otthonossá, természet közelivé tételéhez.

	A parkok folyamatos fenntartását, felújítását, kezelését az előregedett fák cseréjét, a pázsitok újratelepítését, rendszeres locsolását és nyírását, továbbá a nagyobb virágfelületek kialakítását jelentheti ez a projekt. Iskola-tó környékének rendezése, nagy játszótér környékének alakítása
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Lajosmizse közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	rövidtáv
<i>Partnerek</i>	Lajosmizse Város Önkormányzata vil szervezetek kosság
<i>Beruházási költség</i>	projektmérettől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	saját forrás pályázati forrás

<i>Projekt neve</i>	Egyedi fák, fasorok védelme
<i>Projekt célja</i>	Elsődleges a település védett természeti értékeit képviselő fainak, fasorainak, növényeinek folyamatos gondozása, pótlása, kártevőirtása. A 2014-es költségvetésben elkülönítésre került a helyi védett platánfák kezelésére, védelmére összeg, a konkrét kivitelezés 2015. februárban indul.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság településre látogatók, átutazók
<i>Érintett terület</i>	Lajosmizse közigazgatási területe 5-ös főút Lajosmizse belterületének 67+280 km szelvénye, és 69+450 km szelvénye között elhelyezkedő, annak mentén található 139 darab platánfa, valamint a 22/2 hrsz-ú ingatlan, (Központi Park) területén található 42 darab platánfa
<i>Partnerek</i>	Lajosmizse Város Önkormányzata Civil szervezetek Lakosság kivitelező
<i>Beruházási költség</i>	9 144 000 Ft
<i>Megvalósítási keret</i>	saját forrás

5.8 A lakókörnyezet védelme a káros emisszió kibocsátásoktól (levegő, víz, zaj) (Környezeti pillér)

PROJEKT:

<i>Projekt neve</i>	Záportározó, vízgyűjtő medence kialakítása, csapadékvíz elvezetés megoldása
<i>Projekt célja</i>	Lajosmizse Város Vízvédelmi Rendszerének Fejlesztése programon belül az Iskola-tó és Posta-tó záportározóvá történő alakítása, kotrási

	munkálatok elvégzésre kerültek, kitermelt kotrási meddő elhelyezése, csapadékcatornák kialakítása, cseréje, tisztító műtárgyak elhelyezése megtörtént.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Lajosmizse közigazgatási területe
<i>Partnerek</i>	Lajosmizse Város Önkormányzata kivitelező
<i>Beruházási költség</i>	230 622 000 Ft a teljes fejlesztési program
<i>Megvalósítási keret</i>	saját forrás 29 925 000 Ft pályázati forrás 200 697 000 Ft

5.9 Infrastrukturális helyzet javítása, fejlesztése (Környezeti pillér)

PROJEKTEK:

<i>Projekt neve</i>	Belterületi csapadékvíz-elvezetés és gyűjtés
<i>Projekt célja</i>	Lajosmizse Város vízvédelmi Rendszerének Fejlesztése programon belül a Kossuth L. - Szent Lajos – Prímás - Táncsics- Arany J. - Ceglédi- Orgona utcák felszíni vízvezetési problémájának megoldása, csatornahálózat kivitelezése megtörtént.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Lajosmizse közigazgatási területe
<i>Partnerek</i>	Lajosmizse Város Önkormányzata kivitelező
<i>Beruházási költség</i>	230 622 000 Ft a teljes fejlesztési program
<i>Megvalósítási keret</i>	saját forrás 29 925 000 Ft pályázati forrás 200 697 000 Ft

<i>Projekt neve</i>	Lajosmizse város csatornahálózatának kiépítése és szennyvíztisztító telepének bővítése
<i>Projekt célja</i>	Lajosmizse város csatornahálózatának kiépítése és szennyvíztisztító telepének bővítése KEOP-1.2.0/2F-2010-0077 pályázat keretében. A beruházás 2013. év tavaszán elindult. A beruházás során kiépült a közterületen a szennyvíz gyűjtőhálózat, a bekötővezeték és az ingatlanok telekhatárától maximum 1m-re a tisztítóidom. A háztartásban keletkező szennyvizet a tisztítóidomon keresztül lehet elvezetni a közterületen megépült szennyvízcsatornába, az úgynevezett házi szennyvízcsatorna kiépítésével. Az 52 utcát érintő projekt átadás-átvétele várhatóan 2015. májusban fog megtörténni.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Lajosmizse közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	rövidtáv
<i>Partnerek</i>	Lajosmizse Város Önkormányzata kivitelező

<i>Beruházási költség</i>	Európai uniós támogatás 2 062 273 959 Ft Saját forrás 161 953 665 Ft Ebből a Lajosmizsei Víziközmű-társulás biztosít 135 397 435 Ft
<i>Megvalósítási keret</i>	saját forrás pályázati forrás

5.10 Energiafelhasználás hatékony és megújuló lehetőségeinek kihasználása (Környezeti pillér)

PROJEKT:

<i>Projekt neve</i>	Művelődési Ház és Könyvtár energetikai felújítása
<i>Projekt célja</i>	„Helyi hő, és villamosenergia-igény kielégítése megújuló energiaforrásokkal” című KEOP-4.10.0/A pályázat keretében a villamos energia költségek csökkentésének érdekében napelem felszerelése történt a Művelődési Ház és Könyvtár tetőszerkezetére. 2013. július 29-én 16 676 672 Ft támogatást kaptunk és EU Önerő Alapból 2 942 943 Ft lett biztosítva a beruházáshoz. A beruházás főbb műszaki paraméterei: 19,2 kW-os napelemes rendszer, 80 db KV-240-60P napelem elhelyezése, 2 db Growatt 10000 UE típusú inverter beszerzésére került sor.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Művelődési Ház és Könyvtár
<i>Partnerek</i>	Lajosmizse Város Önkormányzata kivitelező
<i>Beruházási költség</i>	19 619 615 Ft
<i>Megvalósítási keret</i>	saját forrás 0 Ft pályázati forrás 19 619 615 Ft

5.11 Hulladékgazdálkodás (Környezeti pillér)

PROJEKTEK:

<i>Projekt neve</i>	Települési illegális hulladéklerakó helyek felszámolása
<i>Projekt célja</i>	A település bel-és külterületén található illegális hulladéklerakó helyek feltárása és felszámolása. Cél önkéntesek, illetve civil szervezetek és a közszolgáltató segítségével felmérni az illegális hulladéklerakó helyeket és közös összefogással megszüntetni, különböző akciók keretében.
<i>Célcsoport</i>	Illegális hulladéklerakó helyek
<i>Érintett terület</i>	Lajosmizse közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	hosszútáv- folyamatos intézkedésekkel
<i>Partnerek</i>	- Lajosmizse Város Önkormányzata - Civil szervezetek

	- intézmények - lakosság
<i>Beruházási költség</i>	projekttől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	- saját forrás - pályázati forrás - önkéntes munka

<i>Projekt neve</i>	Szennyvíztisztító telep bővítése, kapacitásának növelése
<i>Projekt célja</i>	Lajosmizse város csatornahálózatának kiépítése és szennyvíztisztító telepének bővítése KEOP-1.2.0/2F-2010-0077 pályázat keretében megvalósuló fejlesztés jelenlegi 500 m ³ /nap befogadóképesség 1150 m ³ /nap mennyiségre növekszik. A beruházás 2013. év tavaszán elindult. A kivitelezési munkálatoknak 2015-ben kell befejeződnie. A telep kapacitása több, mint kétszeresére növekszik. A szennyvíztelepre érkező szennyvíz minőségi paraméterei javulnak.
<i>Célcsoport</i>	Lakosság
<i>Érintett terület</i>	Lajosmizse Szennyvíztisztító Telep
<i>Partnerek</i>	- Lajosmizse Város Önkormányzata - kivitelező - szennyvíztisztító telep üzemeltetője BÁCSVÍZ Zrt.
<i>Beruházási költség</i>	Európai uniós támogatás 2 062 273 959 Ft Saját forrás 161 953 665 Ft Ebből a Lajosmizsei Víziközmű-társulás biztosít 135 397 435 Ft
<i>Megvalósítási keret</i>	- saját forrás - pályázati forrás

5.12 Mezőgazdaság fejlesztése (Gazdasági pillér)

PROJEKT:

<i>Projekt neve</i>	Helyi kistermelők piaca
<i>Projekt célja</i>	A helyi kistermelők helyi lakóknak való értékesítésének megteremtése
<i>Célcsoport</i>	Lakosság – mint vásárló, kistermelők – mint értékesítők
<i>Érintett terület</i>	Piaci árusok, kistermelők
<i>Javasolt ütemezés</i>	folyamatos
<i>Partnerek</i>	gazdálkodók
<i>Megvalósítási keret</i>	Saját területek felhasználásával, az érintett termelők bevonásával

5.13 Gazdasági szektor (kereskedelem, szolgáltatás) fejlesztése (Gazdasági pillér)

PROJEKT:

<i>Projekt neve</i>	Fórumok, kiállítások szervezése a helyi vállalkozások számára
<i>Projekt célja</i>	Információszolgáltatás és gyűjtés, kapcsolati tőke kiépítésének céljából tájékoztató előadások, fórumok, kiállítások szervezése. 2013-ban és 2014-ben Mezőgazdasági fórum és szakmai kiállítás lehetőségének biztosítása a vállalkozók részére, Hírös Hét fesztiválon való szereplés, Háztájt az asztalra, Lajosmizsei Települési Értéktárba történő felvételi lehetőség
<i>Célcsoport</i>	Vállalkozók, gazdálkodók
<i>Érintett terület</i>	Lajosmizse közigazgatási területe
<i>Javasolt ütemezés</i>	középtáv
<i>Partnerek</i>	- Lajosmizse Város Önkormányzata - Vállalkozások - meghívott előadók
<i>Beruházási költség</i>	projekttől függően
<i>Megvalósítási keret</i>	- pályázati források - magántőke

6. Feladatok az elkövetkezendő időszakban

6.1 Társadalmi pillér

- Társadalmi szemléletformálás, közösségi fórumok szervezése a helyi média és általa a lakosság bevonásával, kommunikáció erősítése.
- Intézményi működés hatékonyságának növelése, eszközbeszerzések lehetőségekhez mérten.
- Egészségügyi helyzet fejlesztése, intézményi szakmai napok-nyílt napok, tanácsadások, szűrővizsgálatok tartása, egészséges életmód- és szemlélet formálás, prevenció.
- Szociális szolgáltatások fejlesztése lehetőségekhez mérten.
- Oktatás, képzés fejlesztése, környezettudatos magatartásra nevelési program fejlesztése, környezetvédelmi nap tartása különböző hulladékgyűjtési akciókkal kombinálva.
- Közbiztonság javítása.
- Kulturális élet fellendítése hagyományőrző rendezvényekkel, programokkal.
- Esélyegyenlőségi jogok biztosítása, esélyegyenlőségi terv felülvizsgálata, szociális hátrányok enyhítésére pályázati lehetőségek figyelemmel kísérése.
- Községi közlekedés hálózatának kiterjesztése, biztonságos kerékpáros közlekedés feltételeinek biztosítása, parkolási lehetőségek bővítése.
- Gyermek és fiatalok társadalmi beilleszkedésének segítése, társadalmi integrációt segítő program kidolgozása.
- Sportolási lehetőségek bővítése, testkultúra, egészséges élet, jövőkép (önbizalom) kialakításának erősítése.

6.2 Környezeti pillér

- Környezeti elemek és rendszerek állapotának javítása, védelme, a környezetvédelmi tudatformálás integrált megjelenítése, környezettudatos gondolkodás kialakítása a fenntartható fejlődés érdekében.
- Környezetvédelmi Program felülvizsgálata.
- Települési hulladékgazdálkodási terv felülvizsgálata, lakossági hulladékcsökkentés ösztönzése.
- Települési és épített környezet védelme, zöldterületek fenntartása, alakítása, rendezése, természeti értékek figyelemmel kísérése, megóvása, egyedi fák, fasorok védelme.
- A lakókörnyezet védelme a káros emisszió kibocsátásoktól, környezetminőség javítása, élhető, egészséges települési környezet kialakítása, allergén növények egészségkárosító hatásának mérséklése.
- Infrastrukturális helyzet javítása, fejlesztése.
- Energiafelhasználás hatékony és megújuló lehetőségeinek kihasználása, energetikai korszerűsítés folytatása.
- Zöldterületek védelme, fenntartása, növény- és állatvilág fenntartása, belterületi fasorok rendbetétele, közterületek tisztántartása, park, játszótér gondozása.

6.3 Gazdasági pillér

- Az önkormányzat és az önkormányzati intézmények hatékony működéséhez szükséges gazdasági feltételek megteremtése, a közpénzek gazdaságos és hatékony elosztása, a bevételek növelése pályázatok és vissza nem térítendő támogatások révén.
- Hatékony intézményi struktúra kialakítása, optimálisan kialakítható munkakörök meghatározása, szervezetek közötti együttműködés hatékonyságának növelése.
- Pályázatok horizontális (esélyegyenlőségi és környezeti fenntarthatósági) vállalásaihoz kapcsolódó monitoring rendszer kialakítása és működtetése.
- Ipar fejlesztése, a helyi kis-és középvállalkozások támogatása, segítése.
- Mezőgazdaság fejlesztése, termelői piac támogatása.
- Gazdasági szektor (kereskedelem, szolgáltatás) fejlesztése, marketing stratégia kidolgozása, fórumok, kiállítások szervezése a helyi vállalkozások számára, mikro-, kis-és középvállalkozások technológiai, infrastrukturális és ingatlan jellegű fejlesztéseinek támogatása, együttműködésének és piacra jutásának segítése.
- Vendéglátás, idegenforgalom, turizmus fellendítése, népszerűsítése.

A 2014-2020 közötti időszakban a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program tervezésének egyes szempontjairól, az operatív programhoz tartozó megyék megyei önkormányzatairól és a megyei jogú városok önkormányzati tervezési jogkörébe utalt források megoszlásáról, valamint a 2014-2020 közötti források területi koordinációjának kereteiről szóló 1115/2013. (III. 8.) Korm. határozat módosításáról szóló 1831/2013. (XI. 14.) Korm. határozatban rögzítésre került, hogy Bács-Kiskun megye mintegy 35,8 milliárd forintos fejlesztési forrással, a Bács-Kiskun megye, Kecskeméti Kistérség mintegy 2,48 milliárdos fejlesztéseket támogató forrással számolhat. Ezekre a forrásokon felül lesznek különböző ágazati források is.

2013. december 04. napján a Lajosmizse Város Művelődési Háza és Könyvtára Dísztermében Vállalkozói Fórum keretében kaptak tájékoztatást Lajosmizse és Felsőlajos települések vállalkozói a 2014-2020. tervezési időszak előkészítő munkálatainak aktualitásairól, a teendőkről.

A 2014-2020. közötti európai uniós fejlesztési források felhasználására irányuló programozási dokumentumok tervezésével kapcsolatos aktuális feladatokról szóló 1322/2013. (VI. 12.) Korm. határozat 1. mellékletében rögzítésre került az operatív programok további tervezése során alkalmazandó indikatív forrásallokáció. Az itt feltüntetett operatív programok mentén végiggondolva az alábbi táblázatban feltüntetett fejlesztési tervek kerültek feltöltésre a Megyei Önkormányzat 2014-2020. fejlesztési adatbázisába.

8. táblázat: Fejlesztési tervek a 2014-2020. időszakra
(Forrás: 2013.12.19-i testületi előterjesztés)

1.	Lajosmizsei iparterület fejlesztése	Iparterületek közműellátásának biztosítása, úthálózat kialakítása. Meglévő iparterület ipari parkká fejlesztése. Egységesítésre irányuló vállalkozásfejlesztés.
2.	Komplex turisztikai fejlesztés Lajosmizsén	<ul style="list-style-type: none"> • A meglévő turisztikai attrakciók (pl.: Pusztá Templom, Katolikus és Református Templom, Helytörténeti Múzeum) feltárása, állagmegóvása, megközelíthetőségek biztosítása, környezetük rendezése Lajosmizsén és mikrotérségében. • Kerékpárút-hálózat kiépítése a település különböző pontjain lévő helyszínek megközelíthetősége érdekében. • Lovasturizmus fejlesztése: lovaglótúraút hálózathoz való kapcsolódás. • Kiadvány készítése a településen lévő turisztikai attrakciók bemutatása céljából. Falusi turizmus fellendítése, fesztiválok szervezése, tourinform iroda létesítése: komplex turisztikai szolgáltatás kialakítása céljából.
3.	Helyi termékek piacra juttatásának elősegítése Lajosmizsén és Felsőlajoson	<ul style="list-style-type: none"> • Piac, termelői piac és vásártér infrastrukturális fejlesztése. • Pavilonok felállítása, árusítóasztalok beszerzése, megfelelő árusító tér kialakítása, területek megközelítését szolgáló területek fejlesztése. • Saját márkajelzés, helyi termelői bolt létesítése, inkubátorház létrehozása.
4.	Bölcsődei kapacitásbővítés	A Lajosmizsén meglévő bölcsőde továbbfejlesztése (eszközfejlesztés). Bölcsődei férőhelyek kialakítása a település más részén lévő középületek funkcióváltásával.
5.	Meserét Óvoda korszerűsítése Lajosmizsén	<ul style="list-style-type: none"> • A Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde székhelyintézményének és tagintézményeinek korszerűsítése, energetikai fejlesztése. Épületek hőszigetelése, nyílászárók cseréje, oktatási eszközök fejlesztése, csoportszobák belső felújítása. • Infrastruktúrafejlesztés: fűtés és melegvíz-ellátó rendszer cseréje, információtechnikai fejlesztés.

6.	Fekete István Általános Iskola korszerűsítése Lajosmizsén	<ul style="list-style-type: none"> • Az általános iskola tantermeinek felújítása (burkolatok cseréje). • A tanítási eszközállomány korszerűsítése: tantermek felszereléseinek cseréje (padok, táblák). • Tornaterem kialakítás, gyógytorna-terem kialakítása. • Számítástechnikai oktatás eszközrendszerének fejlesztése. • Sportpályák burkolatának felújítása.
7.	A lajosmizsei Egészségház komplex infrastruktúra-fejlesztése	<ul style="list-style-type: none"> • Egészségügyi alapellátás és járóbeteg ellátás eszközfejlesztése, intézmény infrastruktúra-fejlesztése. • Intézményi gépjármű cseréje. • Intézményi információtechnikai fejlesztés
8.	Esélyteremtő programoknak helyet adó épület felújítása	Lajosmizsén az Önkormányzat tulajdonában lévő épület esélyegyenlőséget biztosító funkció-átalakítás. Épület energetikai fejlesztése, belső átalakítás az esélyegyenlőségi foglalkozások, programok biztosítása érdekében.
9.	Egészséges élet feltételeit biztosító közösségi terek kialakítása, fejlesztése	<ul style="list-style-type: none"> • A Lajosmizse központjában lévő, országosan védett szikes tó körül futópálya kiépítése, a tó környezetében lévő zöldterület funkcióbővítése: szabadidő központ kialakítása (sportolási lehetőségeknek, rendezvényeknek teret adó területek rendezése). • Országosan védett szikes tó körül tanösvény kialakítása a homokhátság élővilágának bemutatása céljából.
10.	Lajosmizse központjának komplex fejlesztése	<ul style="list-style-type: none"> • Városház tér és Szabadság tér funkcióinak összekötése területrendezések és infrastruktúra-fejlesztés révén a kulturális és országos, valamint helyi védett területek megóvása mellett. • Közösségi és rekreációs területek kialakítása.
11.	Közbiztonság növelését szolgáló fejlesztés Lajosmizsén	<ul style="list-style-type: none"> • Meglévő térfigyelő-rendszer fejlesztése, bővítése Lajosmizse területén. • Új, korszerű kamerák kihelyezése közterületekre a magán és közterületek és azokon lévő értékek megóvása érdekében.
12.	Barnamezős terület rehabilitációja Lajosmizse központjában	A Lajosmizse központjában (Óvodától 50 méterre, Városházától 100 méterre) lévő felhagyott iparterület rehabilitációja a terület Önkormányzat általi megvásárlásával és új funkciókkal való megújítás révén, mely a meglévő lakópark bővítésével és zöldfelület növelésével történik.
13.	Országos és helyi jelentőségű védett természeti területek közfunkcióval való ellátása	A település központjában és annak külterületi részein lévő helyi és országos jelentőségű természetvédelmi területek és értékek állapotának megóvása a területek rendezésével. Városi környezet javítása a közterületek rendezésével.

14.	Szemléletformálás a hulladékgazdálkodás területén Lajosmizsén	<ul style="list-style-type: none"> Lakossági szemléletformáló mintaprojekt bemutatása, melynek szerves részét képezi a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás részét képező szelektív hulladékgyűjtés népszerűsítése. Az Önkormányzat és Intézményei aktív közreműködésével óvodai és iskolai szemléletformáló mintaprojekt kidolgozása, megvalósítása. Zöldhulladék gyűjtési és kezelési program elkészítése, bevezetése települési szinten (közterületi és lakossági zöldhulladék-kezelés tekintetében)
15.	Belterületi közúthálózat fejlesztése Lajosmizsén	Lajosmizse kül- és belterületén lévő közúthálózat felújítása. A szennyvízhálózat kiépítésével érintett és még burkolat nélküli utak szilárd burkolattal való ellátása.
16.	A civil szervezetek és a lakosság, valamint a közintézmények közötti kapcsolatok erősítése	Lajosmizse város területén a jelenleg működő és az új civil szerveződések működésének segítése, összekapcsolása a települési intézményhálózattal és a lakossággal.
17.	Mélyszegénységben élők felzárkóztatása, környezetük infrastrukturális fejlesztése Lajosmizsén	<ul style="list-style-type: none"> A Lajosmizsén mélyszegénységben élő romák felzárkóztatása, szegregált élethelyzetek megszüntetését segítő infrastrukturális fejlesztés révén. A településrész közművel való ellátása (ivóvízhálózat, szennyvízhálózat, gázhálózat kiépítése). A munkaerő-piaci szempontból hátrányos helyzetű csoportok felzárkóztatása.
18.	Közigazgatás fejlesztése Lajosmizsén	A közigazgatás személyi állományának fejlesztése a hatékonyság növelése érdekében. A közigazgatási szolgáltatások fejlesztése a lakossági elégedettség maximális elérése érdekében.
19.	Mezőgazdasági innováció Lajosmizsén	<ul style="list-style-type: none"> A tudásátadás elősegítése, tájékoztatási lehetőség szélesebb körű alkalmazása. Vízgazdálkodás, területhasznosítás jó gyakorlatának kidolgozása a homokhátság területén belül Lajosmizse térségére vonatkozóan. Vízháztartási problémák kiküszöbölése. Állattartás épületeinek korszerűsítése mind technológiai, mind energetikai szempontból. A mezőgazdasági termelés gép és eszközállományának korszerűsítése.

7. Indikátorok vizsgálata

Az indikátorok a társadalmi, környezeti- és gazdasági folyamatok elemzéséhez, teljesítményértékeléshez nyújtanak segítséget. Az egyes indikátorok nem elsősorban egy-egy állapot leírására törekednek, hanem a LA 21 előrehaladásával, megvalósulásával kapcsolatos változásokat mutatják be, és alkalmasak a közösségi teljesítmény mérésére, vagy akár az országos, ill. nemzetközi trendekkel való összehasonlításra.

TÁRSADALMI PILLÉR

<i>Részcélok</i>	<i>Indikátorok</i>	<i>2011. Bázis adatok</i>	<i>2013.</i>	<i>2015.</i>
Általános adatok	állandó népesség száma (fő)	11 656	11 653	
Egészségügyi helyzet fejlesztése	Működő házi orvosok száma (fő)	6	6	
	Működő házi gyermekorvosok száma (fő)	2	2	
	Házi orvosi ellátásban betegforgalom száma (fő)		47 525	
	Házi gyermekorvosi ellátásban betegforgalom száma (fő)	5299	11 154	
	Járóbeteg ellátás forgalmi adatai (fő)	39 718	38 672	
	Ügyelet forgalmi adatai (fő)	5818	6165	
	Gyógyszertárak száma (db)	2	2	
Szociális helyzet fejlesztése	Nyilvántartott álláskeresők száma összesen (fő)	660	556	
	Éven túl nyilvántartott álláskeresők száma (fő)	175	222	
	Járadék típusú ellátásban részesülők (fő)	76	35	
	Segély típusú ellátásban részesülők (fő)	9	6	
	Rendszeres szociális segélyben részesülők (fő)	301	251	
	Munkavállaló korú népesség (fő)	7637	8035	
Oktatás, képzés fejlesztése	Óvodai maximális gyermeklétszám (fő)	390	441	
	Bölcsődei gyermeklétszám (fő)	24	24	
	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (fő)	829	906	
Közbiztonság fejlesztése	Igazoltatott személyek száma (fő)	4836	6017	
	Szabálysértési feljelentések száma (db)	364	134	
	Bűncselekmények száma (db)	496		
Kulturális élet fellendítése	Könyvtár nyitva tartása (nap)	236	222	
	Regisztrál használók száma (fő)	4391	4757	
	Aktív használók száma (fő)	2248	2844	
	Kölcsönzött dokumentumok száma (db)	21 038	14 756	
	Közvetlenül (helyben) használt dokumentumok száma (db)	27 629	39 623	
	Kiállítások száma (db)	4	10	
	Rendezvények száma (db)	49	42	
	Kiállításokon résztvevők száma (fő)	269	4310	
	Rendezvényeken résztvevők száma (fő)	2507	1200	

KÖRNYEZETI PILLÉR

<i>Részcélok</i>	<i>Indikátorok</i>	<i>2011. Bázis adatok</i>	<i>2013.</i>	<i>2015.</i>
Környezeti elemek és rendszerek állapotának javítása, védelme	Összes elszállított települési szilárd hulladék mennyisége (t)	1694,5	1932,21	
	Szelektíven begyűjtött hulladék mennyisége (kg/év)	57755	76040	
	Elektronikai hulladékok begyűjtése (kg/év)	9280		
	Helyi védettség alatt álló területek (m ²)	173224	173324	
	Helyi védettség alatt álló értékek száma (db)	7	7	
A lakókörnyezet védelme a káros emisszió kibocsátásoktól (levegő, zaj)	Zajszennyezés mértéke (dB)	na.	na.	
	Szén-dioxid (CO ₂) koncentráció (ppm)	na.	na.	
Infrastrukturális helyzet javítása, fejlesztése	Lakásállomány (db)	4922	5346	
	Közüzem i vívívvezeték-hálózat hossza (km)	53,4	54,2	
	Közüzem i vívívvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások száma (db)	2678	2710	
	Közüzem i szennyvízcsatorna-hálózat hossza (km)	12,5	12,5	
	Közcsatorna-hálózatba bekötött lakások száma (db)	640	650	
	Villamosenergia-fogyasztók száma (db)	5427	5507	
	Az összes gázcsőhálózat hossza (km)	93,4	93,4	
	Összes gázfogyasztók száma (db)	2768	2802	
	Rendszeres hulladékgyűjtésbe bevont háztartások száma (db)	2638	2617	
	Összes elvezetett szennyvíz mennyisége (m ³ /év)	160500	182500	
Energiafelhasználás hatékony és megújuló lehetőségeinek kihasználása	Megújuló energiaforrást alkalmazó középületek száma (db)	1	4	
	Megújuló energiaforrást alkalmazó háztartások száma (db)	na.	na.	
Zöldterületek védelme, fenntartása-növény és állatvilág fenntartása	Zöldterületek fenntartására szánt költség (Ft)			
	Összes zöldterület a településen (m ²)	257800	257800	
	Játszóterek száma (db)	1	1	

GAZDASÁGI PILLÉR

<i>Részcélok</i>	<i>Indikátorok</i>	<i>2011. Bázis adatok</i>	<i>2013.</i>	<i>2015.</i>
Nemzetközi együttműködés	Pályázati lehetőségek (futó pályázatok db)	4	3	
Az Önkormányzat és az önkormányzati intézmények hatékony működéséhez szükséges gazdasági feltételek megteremtése	Önkormányzati bevételek összesen (E Ft)	1 450 475		
	Önkormányzati kiadások összesen (E Ft)	1 246 817		
	Adóbevételek (E Ft)		423 351	
	Összes elnyert pályázati forrás (E Ft)	953 609	16 677	
	Összes kifizetett pályázati önerő (E Ft)	84 250	2 943	
Mezőgazdaság fejlesztése	Összes mezőgazdasági használatú földterület (ha)			
	Egyéni gazdaságok száma (db)			
	Kistermelői gazdaságok száma (db)			
	Mezőgazdasági tevékenységet folytató gazdasági szervezetek száma (db)			
Gazdasági szektor (kereskedelem, szolgáltatás) fejlesztése	Ipartelepek száma (db)	6	6	
	Bejegyzett vállalkozások száma (db)		1060	
Vendéglátás, idegenforgalom, turizmus fellendítése	Szálláshelyek száma (db)	15	18	
	Összes szállásférőhelyek száma (db)	398	495	
	Vendégéjszakák száma az összes szálláshelyen (vendégéjszaka)	634	660	
	Külföldiek által eltöltött vendégéjszakák száma az összes szálláshelyen (vendégéjszaka)	260	72	
	Vendéglátóhelyek száma (db)			

